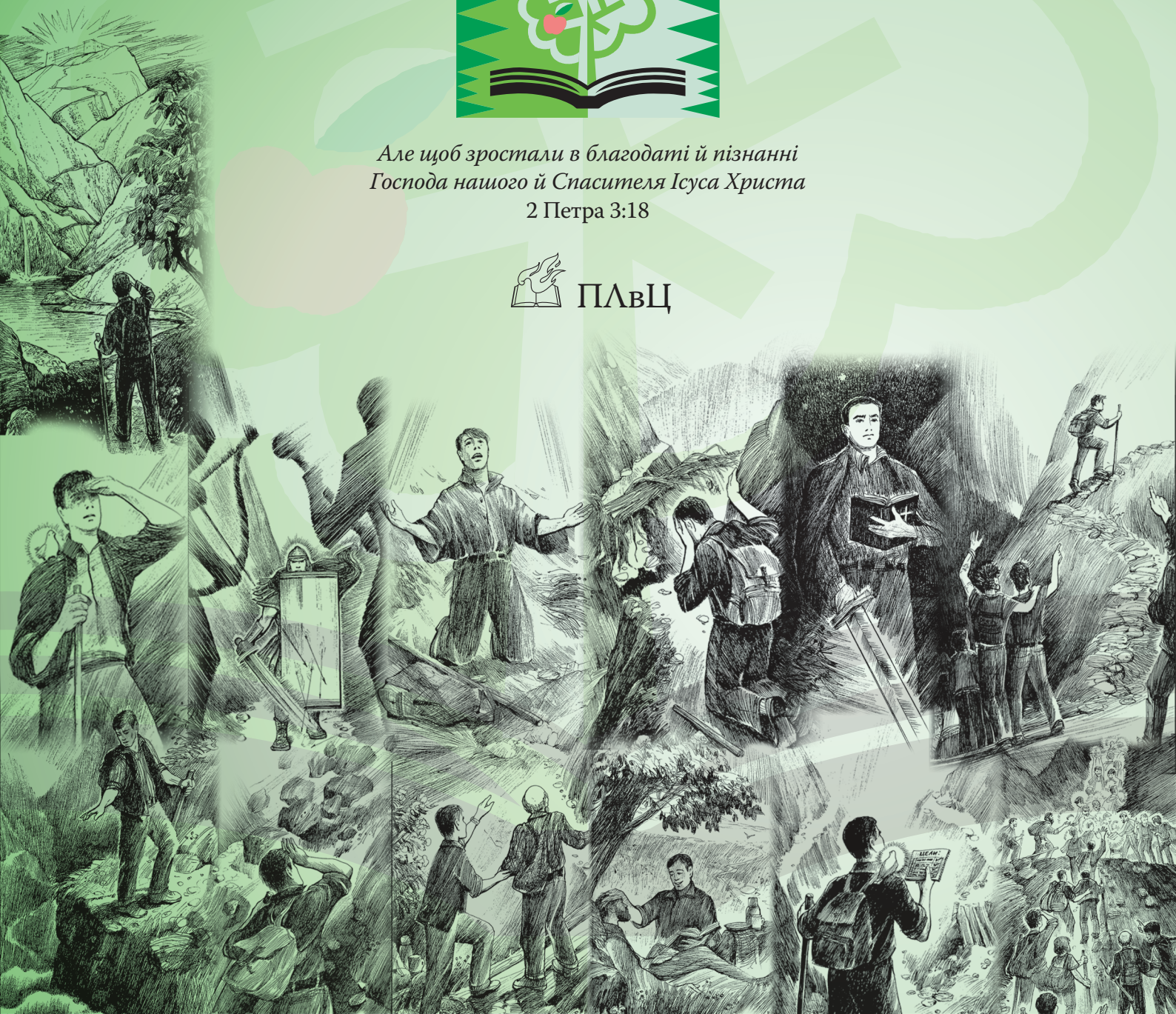

Посвячене християнське життя

ПЛВЦ

Символом цього курсу є дерево, посаджене у Божому Слові. У Книзі пророка Єремії 17:8 сказано, що праведник «буде, як дерево те, над водою посаджене, що над потоком пускає коріння своє, і не боїться, як прийде спекота, і його листя зелене, і в році посухи не буде журитись, і не перестане приносити плоду!». Ціль цього курсу полягає у тому, щоб ми могли глибше «пустити коріння», поглибити свою посвяту, аби усе більше зростати в зрілості та плідності для Божої слави.

Друкується Союзом євангельських християн-баптистів для використання в служінні ПЛвЦ
Використання та відтворення в інших цілях лише з письмового дозволу.

Див. Вихід 20:15
2019

Усі права захищено.

Зміст

Найновіше видання! Новий формат!	5
Вступ.....	7
I. Розклад курсу	9
II. Оцінювання	9
Семінар 1. Ознайомчий семінар — <i>Посвячене християнське життя</i>	12
I. Перед семінаром.....	12
II. Під час семінару	13
III. Після семінару.....	18
Семінар 2. Мета та процес	20
I. Перед семінаром.....	20
II. Під час семінару	20
III. Після семінару.....	25
Семінар 3. Сила для духовного життя	26
I. Перед семінаром.....	26
II. Під час семінару	26
III. Після семінару.....	31
IV. Додатковий матеріал.....	31
Семінар 4. Війна	36
I. Перед семінаром.....	36
II. Під час семінару	36
III. Після семінару.....	39
Семінар 5. Молитва: поклоніння та хвала.....	40
I. Перед семінаром.....	40
II. Під час семінару	40
III. Після семінару.....	44
Іспит 1.....	46
Відповіді до іспиту 1	49
Семінар 6. Молитва: прохання та заступництво.....	50
I. Перед семінаром.....	50

II. Під час семінару	50
III. Після семінару	54
Семінар 7. Живе та діяльне — Боже Слово	56
I. Перед семінаром.....	56
II. Під час семінару	56
III. Після семінару.....	60
Семінар 8. Ходіння вірою.....	62
I. Перед семінаром.....	62
II. Під час семінару	62
III. Після семінару.....	65
Семінар 9. Духовна переміна	68
I. Перед семінаром.....	68
II. Під час семінару	68
III. Після семінару.....	70
Іспит 2.....	72
Відповіді до іспиту 2	74
Семінар 10. Розуміння страждань.....	76
I. Перед семінаром.....	76
II. Під час семінару	76
III. Після семінару.....	78
Семінар 11. Спільність у родині	80
I. Перед семінаром.....	80
II. Під час семінару	80
III. Після семінару.....	83
Семінар 12. Служіння своїм ближнім.....	86
I. Перед семінаром.....	86
II. Під час семінару	86
III. Після семінару.....	89
Семінар 13. Використання часу	90
I. Перед семінаром.....	90
II. Під час семінару	90
III. Після семінару.....	95
Іспит 3.....	96
Відповіді до іспиту 3	96
Семінар 14. Підготовка до відродження	100
I. Перед семінаром.....	100
II. Під час семінару	100
III. Після семінару.....	101

Найновіше видання! Новий формат!

Починаючи з вересня 2018 року, ми вирішили змінити формат цього курсу, подавши його окремими уроками. На жаль, ми живемо зараз у такий період, коли у суспільстві дуже слабка готовність брати на себе будь-які зобов'язання! І ми помітили, як важко буває людям знайти час та докласти зусиль для проходження цілого курсу. Тому ми й вирішили запропонувати альтернативний варіант.

У курсі «Посвячене християнське життя» послідовність уроків не є вкрай важливою, і тому керівник групи має можливість почати з того уроку, який запалив би учасників до подальшого вивчення. А далі він може переходити до інших уроків, постійно підтримуючи та мотивуючи групу. «Нові» уроки подаються у форматі А4. До уроків, які містять завдання з читання додаткових матеріалів, включено усі необхідні тексти у додатках. Збірника з матеріалами для читання не буде. Проте книги, які раніше входили до такого збірника, тепер будуть видані окремо. Кожна з них вважається класичною працею, що витримала пробу часом. У цьому курсі це такі книги:

- «Повна віддача» Ендрю Мюррея;
- «Глибше християнське життя» Ендрю Мюррея;
- «Християнський секрет щасливого життя» Ганни Уїтолл Сміт.

Оскільки ці праці видаватимуться окремо, учасникам групи буде легше ділитися ними з іншими.

В уроках, які подаються у новому форматі, виконання довгострокових проектів більше не є обов'язковим, а іспити не згадуються зовсім. Проекти з проведення часу тихого спілкування з Богом, що включає читання Біблії, молитви, ведення духовного щоденника і вивчення Писання напам'ять, згадуються у кожному уроці, але не як обов'язкова вимога, а як рекомендація. Якщо ви плануєте пройти зі своєю групою весь курс і видати учасникам свідоцтво про закінчення курсу, то вам слід повідомити їх про обов'язковість виконання всіх проектів, а також ви повинні дотримуватися системи оцінювання, запропонованої в курсі, і провести всі іспити.

В цьому посібнику для керівника матеріал викладено так само, як і раніше, і тому в ньому наводяться всі вимоги, виконання яких є обов'язковим для завершення курсу. Ми закликаємо вас спонукати учасників групи до виконання всіх проектів, оскільки вони включені в курс з метою розвитку духовних дисциплін в їхньому житті, які є складовою частиною

посвяти Ісусу Христу. Так, якщо ви прагнете йти за Ним від усього серця, то вам потрібно виконувати те, про що йдеться в запропонованих проектах. З часом, коли ці дії ввійдуть у звичку, у вас з'явиться бажання чинити саме так.

Під час підготовки до кожного уроку ви маєте знайти у цьому посібнику відповідний семінар і внести до нього необхідні корективи. Місячні плани з роботи над курсом знаходяться у ввідному буклеті. Використовуйте їх лише з тими учасниками групи, які посвячені виконати увесь курс повністю. Якщо ж вони вирішили просто пройти деякі уроки, без зобов'язання завершити цілий курс, то вам варто спонукати учасників групи до того, щоб вони вели календар і планували час для самостійних занять, а також записували, скільки часу йде в них на підготовку. Подбайте про їхню підзвітність. Запитуйте в них про проведення тихого часу спілкування з Богом, виконання вправ, про час, який пішов на роботу над уроком, про те, з ким вони ділилися вивченим. У цьому полягає одна з переваг занять в групі — спонукання одне одного до доброго.

Ми сподіваємося, що новий формат курсу виявиться корисним для всіх.

Вступ

Вас обрали вести групу з вивчення християнського життя. Це величезна відповідальність та честь. Величезною потребою більшості церков є динамічне християнське життя, що стане для світу наочним прикладом святості, сили та Божої любові, яка веде до відкуплення. Задля досягнення такої мети потрібні керівники церков, які ходитимуть з Богом та будуть віддзеркалювати Його характер. Ваша роль керівника групи є вкрай важливою, оскільки ви спонукаєте людей просуватися вперед у стосунках з Богом та досягати все більшої зрілості у Христі.

Курс «Посвячене християнське життя» складається з 13 уроків. Цей посібник було складено з таким розрахунком, щоб матеріал кожного уроку розглядався на одному семінарі. Таким чином, загалом має бути проведено 14 семінарів протягом близько трьох місяців. Перший так званий «Ознайомчий семінар» слід провести до того, як учасники групи почнуть роботу над курсом. Інші семінари мають проводитися після опрацювання кожного уроку.

Це означає, що ви щотижня зустрічатиметеся зі своєю групою для обговорення матеріалу, розглянутого в кожному уроці, та допомоги одне одному в роботі над завданнями. Ми вважаємо семінари важливою складовою навчального процесу. Присутність на семінарах є обов'язковою для успішного завершення курсу. Ви як керівник відіграватимете важливу роль у тому, чи зможуть учасники вашої групи отримати максимальну користь від цього курсу. Обов'язково зробіть усе необхідне, щоб адекватно підготуватися до кожного семінару. Перед проведенням семінарів ви обов'язково повинні прочитати матеріали курсу та виконати всі завдання!

Ваша роль керівника на семінарах полягає не у тому, щоб бути вчителем або експертом. Для виконання цих ролей існують буклети з уроками. Ви маєте бути координатором, тобто ваша роль полягає у тому, щоб надихати, підтримувати та окреслювати напрямок. Ви маєте допомагати учасникам групи здобувати нові знання та навички, скеровуючи їхню роботу над матеріалами курсу. Це означає, що на вас покладається декілька обов'язків: заохочувати учасників групи займатися далі, якщо вони занепадають духом, відповідати на їхні запитання відповідно до своїх можливостей, оцінювати їхню роботу, підштовхувати до обговорення, а також дбати про те, щоб вони звітували про виконання отриманих завдань.

У цьому посібнику ви знайдете плани семінарів до всіх уроків. У ході підготовки до семінарів послуговуйтеся ними. Семінари мають бути часом жвавого спілкування та взаємодії. Долучатися до роботи групи повинні всі, кожен учасник має отримати якусь користь від зустрічі. Щоб це відбувалося, ви маєте скеровувати обговорення.

У посібнику запропоновано питання та завдання, які спонукатимуть учасників групи до обговорення результатів їхньої праці. Проте вам не обов'язково обмежуватися тим, що тут пропонується. У групі будуть виникати питання та проблеми, про які в планах семінарів не сказано нічого, і вам потрібно буде розглядати їх, коли вони з'являтимуться.

Пам'ятайте про те, що мета полягає не у тому, щоб закінчити цей курс за якийсь певний період часу, а у тому, щоб дійсно засвоїти матеріал. А тому, помітивши відставання серед учасників, ви можете додати ще один тиждень між семінарами, щоб усі змогли повернутися до нормального темпу роботи.

Зміни

Готуючись до проведення цього курсу, ви маєте зауважити дві зміни, внесені до стандартного формату наших курсів. Вони стосуватимуться лише цього курсу. Зазвичай учасники групи щомісяця працюють над тією чи іншою рисою характеру — це може бути однако-ве завдання для всієї групи або індивідуально обрана кожним учасником риса. Праця над розвитком характеру відмічається у місячних планах з роботи над курсом та вноситься у свідоцтво про закінчення. У цьому курсі наголос робиться на близькості з Богом, яка, звісно, впливає на розвиток характеру. Відповідно до проекту 1 (як зазначено у списку у цьому посібнику, для тих, хто хоче пройти курс повністю) протягом цього курсу учасники групи повинні будуть щодня проводити наодинці з Богом не менше однієї години. Цей час складатиметься з молитви, читання та вивчення Біблії, вивчення Писання напам'ять, розмірковування та ведення духовного щоденника. А тому всі учасники групи мають відмічати у місячному плані роботи над курсом (у ввідному буклеті) тривалість свого часу тихого спілкування та зазначати, чи записували вони щось у щоденник. Тривалість позначатиметься плюсами: +++ , якщо було проведено годину або більше, ++ — від півгодини до години, та + , якщо менше за півгодини. Якщо у духовний щоденник було щось записано, то за той день потрібно поставити в плані відмітку — літеру «щ» (щоденник). Якщо у плані за якийсь день нічого не відмічено, то це має оцінюватися так, що у цей день вони не проводили часу тихого спілкування з Богом. Відстежування тривалості тихого спілкування з Богом у цьому курсі замінить запис однієї з рис характеру та роботу над нею (як це передбачено в інших курсах), і тому центральний стовпчик у місячному плані було змінено відповідним чином.

Це означає, що у Свідоцтві про завершення курсу в розділі «Розвиток характеру» на місці обраної риси буде записано «духовна близькість». Цей курс триватиме близько трьох місяців, тому вам слід намагатися щомісяця зустрітися окремо з кожним учасником групи, передивитися його місячний план і поговорити про те, як він проводить час тихого спілкування з Богом: що він робить в цей час, що нового він дізнався про проведення цього часу, чи відбуваються в його житті якісь зміни завдяки цьому курсу. З вашого боку для цього знадобляться додаткові зусилля, оскільки вам потрібно буде аналізувати та оцінювати, але щомісяця треба записувати у свідоцтві, яких покращень досягнув учасник групи — незначних, відчутних, значних, чи покращень не відбулося. Ваша оцінка буде ґрунтуватися не тільки на тому, що учасники групи зазначили у своїх планах, а й на тому, що ви довідалися з розмов з ними, на ваших спостереженнях за їхнім зростанням у сфері духовної близькості.

Відмічайте їхній поступ у свідоцтві та в плані та не забувайте про те, що ви маєте сумлінно ставитися до оцінювання та вимагати підзвітності від учасників групи.

I. Розклад курсу

- Семінар 1:** Ознайомчий семінар
Семінар 2: Урок 1, Мета та процес християнського життя
Семінар 3: Урок 2, Сила для духовного життя
Семінар 4: Урок 3, Війна
Семінар 5: Урок 4, Молитва: поклоніння та хвала
Семінар 6: Урок 5, Молитва: прохання та заступництво
Семінар 7: Урок 6, Живе та діяльне — Боже Слово
Семінар 8: Урок 7, Ходіння вірою
Семінар 9: Урок 8, Духовна переміна
Семінар 10: Урок 9, Розуміння страждань
Семінар 11: Урок 10, Спільність у родині
Семінар 12: Урок 11, Служіння своїм ближнім
Семінар 13: Урок 12, Використання часу
Семінар 14: Урок 13, Підготовка до відродження (завершальне святкування)

II. Оцінювання

Для чого потрібна шкала оцінювання?

1. Ця шкала показує, як визначається загальна оцінка за курс «Посвячене християнське життя».
2. Ця шкала представляє чіткі вимоги, виконання яких необхідне для закінчення курсу.
3. Ця шкала є віддзеркаленням урівноваженого підходу до розвитку людини у таких сферах, як академічні знання, вірність, виявлена в регулярному відвідуванні занять, та практична участь.
4. Ця шкала є засобом для виявлення потреб та проблемних зон у житті учасників групи.

A. Шкала оцінювання

Оцінка	Іспити	Підручник	Відвідування	Проекти
5	3 з 3 90 %	100 % виконано	присутність на 13 семінарах	13 з 13
4	3 з 3 80 %	90 % виконано	присутність на 12 семінарах	12 з 13
3	3 з 3 80 %	80 % виконано	присутність на 11 семінарах	11 з 13
2	3 з 3 75 %	75 % виконано	присутність на 11 семінарах	10 з 13
1	Незадовільні відвідуваність або опрацювання матеріалів			

Б. Значення загальної оцінки

- 5 — Відмінна академічна робота, постійна присутність на семінарах, виконані всі проекти та успішно складені всі іспити. Відмінна успішність.
- 4 — Добра академічна робота, регулярна присутність на семінарах, виконано понад 90 % всіх проектів та успішно складені всі іспити. Добра успішність.
- 3 — Добра академічна робота, прийнятна відвідуваність семінарів, виконано щонайменше 11 проектів та складені всі іспити. Посередня успішність.
- 2 — Добра академічна робота, прийнятна участь в обговореннях, виконано щонайменше 10 проектів та складені всі іспити. Успішність нижче середньої, проте прийнятна для завершення курсу.
- 1 — Робота над матеріалами та участь в роботі групи є найбільшою проблемою. Подальше перебування в групі під питанням. Результати недостатні для завершення курсу.

В. Вказівки з визначення загальної оцінки

- 1. **Оцінка.** Основою для визначення загальної оцінки є виконання мінімальних вимог щодо **усіх** складових частин курсу.
- 2. **Підручник.** Повне опрацювання уроку передбачає виконання **всіх** завдань з читання та письмових вправ.
- 3. **Відвідування.** Відвідування неможливо надолужити. Якщо ваша група дотримується щотижневого розкладу семінарів і хтось з учасників групи пропустив понад три зустрічі, ви маєте вирішити, чи варто цій особі продовжувати навчання. Якщо особа має поважні причини для відсутності, вона може отримати загальну оцінку, але ви маєте виявляти розсудливість.
- 4. **Проекти.** Учасники групи повинні виконувати проекти, дотримуючись вказівок у підручнику, а потім на семінарах поділитися результатами своїх досліджень чи практичної роботи, коли керівник групи скаже про це. Якщо ви бачите, що учасники групи сумлінно працюють над проектами, але не встигають їх закінчити у призначені терміни, то час задачі цих завдань може бути продовжено на два-три тижні після закінчення курсу. Проте не видавайте їм свідоцтво, поки вони не виконають роботу.
- 5. **Іспити.** Мають бути складені усі три іспити, середній результат має бути не нижчим за 75 %. Це означає, що після проведення всіх трьох іспитів слід записати результати та потім вивести середній бал.
- 6. **Незакінчений курс.** Тим, хто не зміг закінчити курс, має бути надана можливість доробити незроблене. Керівник групи повинен визначити, який термін був би прийнятним, проте він **не** перевищуватиме одного місяця.

Г. Свідоцтво про закінчення курсу

У кінці ввідного буклету міститься свідоцтво про закінчення курсу. Протягом курсу ви маєте внести у нього всю необхідну інформацію. Коли воно буде заповнене і підписане вами, пастор церкви учасника має перевірити внесену інформацію та завірити це свідоцтво своїм підписом. Обов'язково впишіть ім'я та прізвище учасника групи, місце проведення курсу, своє повне ім'я та дату закінчення навчання.

Розвиток характеру

Ми вже говорили, що цей курс відрізняється від інших у тому, що стосується роботи над характером. Ще раз зауважте, що ви не будете давати завдань з роботи над рисами характеру.

Натомість учасники групи протягом усього курсу будуть виконувати проект 1 для розвитку духовної близькості. Ви будете щомісяця зустрічатися з кожним з них зокрема, щоб оцінити, як вони проводять час тихого спілкування з Богом, і відзначити їхній поступ у свідоцтві про закінчення курсу.

Академічні знання

Додайте результати трьох іспитів та поділіть на три. Це середній бал за іспити. Переглянувши востаннє підручник (тобто 13 буклетів з уроками), з яким працював учасник групи, визначте та запишіть відсоток опрацьованості. До уваги обов'язково слід взяти письмові відповіді на питання і вправи.

Вірність, виявлена у відвідуваності

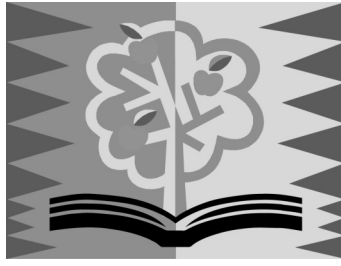
Ви вже маєте вказівки щодо того, відвідування якої кількості семінарів є обов'язковим. Якщо ви вирішите проводити зустрічі лише двічі на місяць, то для отримання відсоткового показника відвідування вам потрібно буде поділити кількість семінарів, відвіданих студентом, на кількість реально проведених семінарів. Зазвичай для оцінки «5» цей показник повинен становити 90–100 %, для «4» — 90%, для «3» — 80%, і для «2» — 75%.

Практичне служіння

Крім ваших записів про практичні завдання, виконані учасником групи, у ввідному буклеті міститься контрольний перелік проектів. Ви маєте подбати про те, щоб пастор церкви, до якої належить учасник групи, або хтось з її керівників перевірів виконані завдання та підтвердив це своїм підписом у контрольному переліку. У ньому подані лише ті завдання, які передбачали роботу з іншими людьми (наприклад, проповідь, свідоцтво, обговорення). Якщо ви даєте учаснику групи додатковий час на виконання завдань вже після закінчення, то до закінчення цього терміну ви не можете поставити загальної оцінки за курс (пам'ятайте, що термін не має перевищувати одного місяця). Для отримання загальної оцінки учасники повинні виконати не менше ніж 10 проектів.

Загальна оцінка за курс

Використовуйте шкалу оцінювання під час визначення загальної оцінки за курс. Пам'ятайте про те, що для отримання оцінки мають бути виконані всі мінімальні вимоги. Наприклад, якщо учасник групи склав іспити з високим результатом, відвідав усі семінари та виконав всі проекти, але не виконав усіх завдань у підручнику, то він не зможе отримати оцінки, вищої за ту, яка передбачена за такий рівень опрацювання підручника. Нагадуйте про це учасникам групи під час вашої спільної роботи над курсом, щоб вони розуміли отриману загальну оцінку.

Ознайомчий семінар — *Посвячене християнське життя*

Цей семінар задасть тон для усіх подальших семінарів, оскільки саме на ньому ви почнете вибудовувати стосунки з учасниками групи та викладете перед ними завдання цього курсу. Попри те, що цей курс присвячений християнському життю, серед присутніх можуть бути люди, які прийшли не через бажання поліпшити та поглибити свої особисті стосунки з Ісусом, а просто з цікавості чи тому, що вони закінчили попередній курс і бажають продовжити навчання за програмою. Знання, здобуті під час цього курсу, не виявляться корисними, якщо їх не застосовувати у житті. Перші два проекти відразу ж спонукатимуть учасників групи переглянути свої особисті пріоритети. Цей семінар — це ваша можливість налаштувати їх на виконання завдань цього курсу та спонукати їх знайти радість у роботі над ним.

I. Перед семінаром

- Переконайтеся, що студенти вже виконали всі три частини курсу «Основи християнського життя». Крім того, ми рекомендуємо, щоб вони пройшли курси «Практичний евангелізм» та «Підготовка учнів». Ми наполегливо рекомендуємо, щоб сімейні пари перед проходженням курсів про шлюб та сім'ю разом пройшли цей курс. У такому випадку вимоги можуть бути дещо послаблені для дружин. Але якщо вони раніше не вивчали хоча б курс «Основи християнського життя» чи якийсь аналогічний, робота над матеріалом може виявитись для них занадто складною.
- Зауважте, що перед проведенням курсу вам обов'язково потрібно відвести час на ознайомлення з акцентами у ньому, а також на виконання його вправ, проектів та завдань з читання. Завдяки цьому ви будете впевненіше проводити зустрічі та краще орієнтуватиметесь, коли інші звітуватимуть про свою роботу.
- Прочитайте ввідний буклет та урок 1, щоб ви були готові дати учасникам групи необхідну інформацію.

- Будьте готові нагадати учасникам групи, як потрібно користуватися місячними планами роботи над курсом, які можна знайти у ввідному буклеті. Також зауважте, чим формат цього курсу відрізняється від інших.
- Проведіть час у молитві за групу, з якою ви невдовзі зустрінетесь, і просіть мудрості, необхідної для якісного керівництва.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви.

Виділіть час для знайомства з учасниками групи, особливо якщо ви вперше зустрічаєтеся з ними. Якщо присутні не дуже добре знайомі одне з одним, дайте кожному можливість трішечки розповісти про себе, свою сім'ю та служіння.

Попросіть, щоб усі поділилися тим, що для них було найкориснішим у курсі «Основи християнського життя». Можливо, серед учасників групи є ті, хто вже давно проходив цей курс, і їм потрібно буде напружити пам'ять.

△ Адміністративні моменти

Підготуйте журнал відвідування. Прослідкуйте, щоб у вас була вся необхідна інформація про нових учасників групи, зокрема, про пройдені ними курси ПЛВЦ або інших програм. Роздайте ввідний буклет та урок 1 і перевірте, чи всі мають зошити і ручки. (Однак, якщо це не офіційна навчальна група, вам не потрібно давати студентам ввідний буклет. Натомість зробіть огляд тем, які розглядаються у курсі.)

△ Обговорення

Ціль № 1	Оцінити, як зараз учасники групи розуміють духовне зростання	Час _____
-----------------	---	-----------

Для кращого розуміння того, у якому духовному «кліматі» живуть учасники групи, допоможіть їм проаналізувати, як вони ставляться до свого духовного зростання і як до нього ставляться інші християни. Ви можете скористатися питаннями, запропонованими нижче. Мета цього аналізу не у тому, щоб викликати почуття вини, а в тому, щоб допомогти присутнім замислитися про питання християнського життя. Їхні відповіді допоможуть вам краще зрозуміти, у яких сферах є потреби та над чим вам потрібно буде більше попрацювати у ході вивчення курсу. Спробуйте визначити, чи є правдивими наведені нижче спостереження.

1. Чимало християн незадоволені своїм рівнем християнського зростання.
2. Чимало християн не регулярно проводять час у вивченні Біблії та молитві.
3. Для багатьох християн мірилом для оцінки духовної зрілості є дотримання певних життєвих правил, на яких у їхньому середовищі робиться особливий наголос.

У цьому курсі розглянуто кілька сфер, пов'язаних з духовним зростанням. Проте для розуміння контексту, в якому це зростання має відбуватися, ми маємо добре усвідомлювати, що є фундаментом. Таким фундаментом є те, що християнин отримує завдяки Божій роботі, якою Господь спасає і відроджує людину. У 2 Коринтян 5:17 сказано, що кожна людина у Христі є «створіння нове». Словом «нове» перекладене грецьке слово «кайнос», яке означає «нове по своїй суті». Християнин — це абсолютно нове творіння, а тому його життя

має повністю відрізнятись від того, як він жив раніше. Але у чому полягають ці відмінності? Чим саме християнин відрізняється від нехристиянина? Як ті зміни, що з ним сталися, вможливають духовне життя та зростання?

Попросіть присутніх подумати про духовне життя тих християн, з якими вони знайомі, а потім перейдіть до обговорення запропонованих нижче питань.

1. *Як християни вашої церкви описали б духовно зрілого християнина?*
2. *Які характерні риси християнина назвав би нехристиянин?*
3. *Як ви вважаєте, які складові є найважливішими для постійного духовного зростання?*
4. *У яких галузях ви хотіли б зміцнити своє духовне життя?*
5. *Яке визначення духовного життя ви могли б дати?*
6. *Як би ви пояснили мету християнського життя?*

Під час цієї дискусії стежте за часом, оскільки ця розмова має лише підштовхнути присутніх до розмірковування про аспекти духовного зростання. Усі питання розглядати не обов'язково. Вам слід прагнути до того, щоб всі присутні долучалися до дискусії; спонукайте їх до розмірковування. Ця розмова спрямована не на пошук остаточних відповідей, а на розуміння поставлених питань.

Завершуючи дискусію, підкресліть кілька моментів, зазначених нижче:

1. Навіть якщо ви вже давно стали християнином, слід розуміти, що духовне зростання має тривати все життя. Пам'ятайте, що апостол Павло навіть у пізніші свої роки каже, що продовжує прагнути вперед (Філіп'ян 3:12). Ми усі повинні весь час прагнути зрілості у стосунках з Богом. Мета цього курсу якраз і полягає у тому, щоб допомогти вам зростати.
2. Основою християнського життя є не виконання певних правил, а особисті стосунки з Богом та розвиток нашого характеру на Його подобу. Цей курс має допомогти вам побачити, як це може здійснитися у житті кожної людини.
3. Підкресліть думку про те, що для духовного зростання потрібна дисциплінованість у певних сферах. Цей курс спрямований на те, щоб сприяти вашому розвитку в них.
4. Ви можете почути найрізноманітніші відповіді щодо мети християнського життя, і в кожній з них може бути якась дешиця правди. На цій зустрічі не потрібно підводити остаточні підсумки, після першого уроку ця розмова продовжиться.

Ціль № 2	Представити матеріали курсу та розповісти, як користуватися ними (для студентів, які працюють, щоб отримати свідоцтво)	Час ____
-----------------	---	----------

Кожен учасник групи має отримати ввідний буклет і урок 1 курсу «Посвячене християнське життя». Учасники групи мають також вести два зошити: один має називатися «Вправи та проекти», а другий — «Моя духовна мандрівка», він буде потрібен для виконання проекту 1 упродовж усього курсу чи для неофіційних записів під час проведення особистого часу з Богом, якщо курс буде використовуватися як індивідуальні уроки.

Попросіть учасників групи перейти до загального огляду у ввідному буклеті. У ньому 13 уроків, у яких розглядаються ключові моменти християнського життя.

Разом прочитайте перші три абзаци у вступі до курсу. Далі перейдіть до цілей курсу та попросіть присутніх прочитати їх по черзі.

Далі після цілей перейдіть до розділу «Вказівки з вивчення». Докладніше розгляньте цю інформацію, якщо вважаєте, що вашій групі це потрібно. Обов'язково разом прочитайте, що сказано про «Контрольний перелік проектів» та «Місячний план роботи над курсом».

Дійшовши до розділу «Будова уроку», поясніть, що кожен із 13 уроків має однакову структуру. Попросіть учасників групи перейти до першого уроку. Зазначте разом з ними окремі складові, як пояснено нижче.

1. План уроку
2. Цілі уроку
3. Завдання до уроку

Цей блок дає загальне уявлення про те, скільки потрібно працювати над уроком. Тут вказуються завдання з читання додаткових матеріалів та завдання до проектів.

Працюючи над уроком, учасники групи мають дати відповідь на всі питання та виконати всі вправи. Обговорення на семінарах ґрунтуватимуться на цих відповідях. У кінці кожного уроку подано правильні відповіді, щоб учасники могли перевірити себе. Проте у них не варто заглядати, не спробувавши спочатку знайти відповідь самотужки!

4. Визначення ключових термінів

У більшості уроків є розділ, у якому подані визначення деяких складних або незрозумілих біблійних чи вузькоспеціальних слів. Іноді буває так, що той самий термін може мати кілька значень; наведене у цьому блоці визначення вказує на те, в якому значенні слово буде вживатися в курсі.

Якщо більшість присутніх вже пройшла кілька курсів ПЛВЦ, то формат має бути їм добре знайомим. Якщо ж ні, то варто було б розглянути його дещо детальніше.

Обов'язково підкресліть під час обговорення зазначені нижче моменти.

1. У цьому курсі місячний план роботи над курсом має дещо видозмінений формат. Детальніше про це буде сказано під час розмови про проект 1.
2. **Для отримання заліку** всі проекти мають бути виконані до закінчення курсу. Найкраще братися до виконання кожного проекту відразу, коли його представлено — це сприятиме кращому розумінню уроку і допоможе не відставати у виконанні завдань.
3. Якщо для виконання завдання потрібно було представити щось іншій людині або групі, то потрібно скласти про це короткий письмовий звіт і здати його керівнику групи.
4. Зауважте, що виконання таких завдань має бути підтверджено підписом у контрольному переліку проектів. Оскільки йдеться про взаємодію з іншими людьми, бажано, щоб підтвердження було не від керівника групи, а від іншої відповідальної особи.

Ціль № 3	Познайомити учасників групи з системою оцінювання та проектами, виконання яких є необхідним для завершення курсу	Час _____
-----------------	---	-----------

Поясніть систему оцінювання, скориставшись інформацією у вступі до цього посібника. 13 уроків курсу мають бути опрацьовані групою на 14 семінарах, і тому вимоги стосовно необхідної кількості відвіданих зустрічей є більш гнучкими. Проте, якщо ви збираєтеся змінити розклад зустрічей таким чином, щоб на одному семінарі розглядати по два уроки, вам слід переглянути вимоги щодо того, після скількох пропущених зустрічей завершити курс вже не є можливим.

У кінці ввідного буклету розміщено «Свідоцтво про закінчення курсу», в якому буде зазначена підсумкова оцінка за курс. Його заповнить керівник групи, і в ньому стоятимуть підписи керівника і пастора.

На попередній сторінці маємо «Контрольний перелік проектів». У кожного учасника групи має бути наставник в його церкві (пастор церкви, якщо можливо), який засвідчуватиме ви-

конання проектів своїм підписом у цьому переліку. Усі завдання, яких немає у цьому переліку, будуть перевірятися керівником групи.

В останній частині вступу наведено повний перелік усіх проектів у розділі «Описання проектів». Розгляньте цей перелік усією групою та наголосіть на важливості планування своєї роботи над курсом з урахуванням цих проектів. Учасникам групи слід намагатися закінчувати кожен проект разом з відповідним уроком. На їхнє виконання піде менше часу, якщо до них братися відразу після опрацювання уроку, поки матеріал добре пам'ятається. Крім того, такий підхід сприятиме активнішій участі в семінарах.

Далі разом розгляньте розділ «Завдання з читання». Попередьте учасників групи, що у першій половині курсу передбачено значно більше завдань з читання, ніж у другій, де навантаження буде меншим. Більшість матеріалів для читання взято із трьох класичних творів: «Повна віддача» та «Глибше християнське життя» були написані Ендрю Мюрреем, християнським служителем, який жив і працював у Південній Африці у ХІХ столітті. Книга «Християнський секрет щасливого життя» була написана Ганною Уїтолл Сміт і навіть донині не втратила популярності й визнання, хоча теж була написана у ХІХ столітті. До окремих уроків ще є також додатки з корисними матеріалами.

У курсі передбачено 3 іспити, які мають бути після четвертого, восьмого та дванадцятого уроків. На кожен іспит буде винесено лише матеріал чотирьох попередніх уроків.

Ще раз нагадайте учасникам групи про важливість виконання повного обсягу домашньої роботи до початку семінару, оскільки семінари та обговорення на них ґрунтуються на завданнях з уроку. Потрібно, щоб учасники групи приходили на семінари готовими до обговорення вивченого з групою, до обмірковування та застосування.

Ціль № 4	Пояснити проекти 1 і 2 «Духовний щоденник» та «Вивчення напам'ять»	Час ____
-----------------	---	----------

У цьому курсі є два проекти, робота над якими починається від самого початку.

Проект 1 — «Духовний щоденник»

Попросіть когось із присутніх прочитати всій групі пояснення до проекту 1. Потім всі разом відкрийте додаток А в уроці 1. Розберіть кроки, які наводяться у цьому додатку. Прослідкуйте, щоб учасники групи розуміли, як завести такий щоденник і що саме від них очікується. Потім перейдіть до місячного плану роботи над курсом та поясніть, яким чином слід ставити відмітки про час тихого спілкування. Обсяг часу, який вони проводитимуть щодня, відмічається плюсами, як пояснено під заголовком місячного плану з роботи над курсом. Ці відмітки обов'язково потрібно робити щодня. Якщо хтось із учасників групи прийде на семінар без таких відміток, вам слід вважати, що ця особа не проводила час з Богом.

Проект 2 — «Вивчення напам'ять»

Попросіть одного з присутніх прочитати вимоги до цього завдання. Важливо розуміти, що від учасників групи не вимагатиметься процитувати весь розділ за один раз. Якщо хтось у вашій групі здатний вивчити напам'ять весь розділ, то висловіть заохочення та повідомте про те, що згодом буде можливість розказати цей розділ напам'ять перед усією групою. Проте було б нереально очікувати цього від усіх, і тому така ціль і не ставиться. Попросіть знову розгорнути ввідний буклет, відкривши розділ «Контрольний перелік проектів». Зауважте, що в посланні до Євреїв 11 там наведено блоками по 4 вірші. Щоразу, коли хтось із учасників групи готовий процитувати з пам'яті чотири вірші, це можна зробити, підтвердивши виконання цього завдання підписом навпроти цих відповідних віршів у переліку. Підпис може поставити інший учасник групи або від-

повідальний член родини. Цитувати вірші слід точно, слово в слово. Дозволяється не більше трьох помилок. Якщо помилок було більше, то над цим уривком слід попрацювати ще. Головна мета, з якою дається це завдання, — дати можливість багато розмірковувати над цим відомим розділом. Коли кожен блок з чотирьох віршів буде підтверджений підписом, тоді людина, яка відповідає за перевірку проектів, може поставити свій підпис у верхньому рядку.

Ціль № 5 Встановити дати наступних семінарів

Час _____

Потрібно визначити та підтвердити дати подальших щотижневих зустрічей, взявши до уваги свята та інші події, що можуть стати на заваді. На кожній зустрічі слід підтверджувати дату, час та місце проведення наступного семінару.

Ціль № 6 Спонукаати учасників групи до розважання про свій християнський шлях та про те, чого вони хочуть досягти

Час _____

Тепер у ввідному буклеті перейдіть до розділу «Описання курсу — Мандрівка». Використовуйте цей розділ для того, щоб поговорити про нашу духовну мандрівку, вказуючи на ілюстрацію з обкладинки уроку 1. Використовуйте цю інформацію, щоб обговорити теми, які будуть висвітлені протягом курсу. Після цього попросіть учасників групи розгорнути Євреїв 11 та тихо прочитати цей розділ, відмітивши у ньому один або два вірші, які здалися їм особливо промовистими. Далі, орієнтуючись на те, скільки у вас залишилося часу, попросіть кількох присутніх назвати, які вірші вони відзначили та чому саме їх. Скажіть про те, що люди, які мандрували шляхом віри до нас, — це наш спадок. Закличте їх до такої ж мандрівки, якщо почуватимете Божий покликання.

△ Завершення

1. Підготовка до наступного семінару

- До початку наступного семінару учасники групи мають прочитати та опрацювати урок 1. Цей урок доволі ємний, і в ньому багато завдань з читання, але на повне опрацювання їм має вистачити шести годин.
- Ще раз нагадайте про проекти «Духовний щоденник» та «Вивчення напам'ять». Запитайте, чи потрібні додаткові пояснення. Інших проектів впродовж цього тижня не буде, тому у них буде можливість почати регулярно проводити час тихого спілкування та вивчати Писання напам'ять.
- Ще раз зверніться до місячного плану роботи над курсом у ввідному буклеті та підкресліть його корисність. Відведіть час на те, щоб пояснити, як потрібно ознайомитися з уроком, скільки у ньому сторінок, скільки він містить розділів і завдань з читання, і на основі цієї інформації визначити, як слід розподілити час упродовж тижня, щоб повністю опрацювати урок.

2. Молитва

Закінчіть зустріч молитвою. Попросіть Господа благословити групу, яка починає цей курс.

III. Після семінару

1. Запишіть імена членів вашої групи у свій духовний щоденник і постановіть собі регулярно молитися за кожного з них.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чи достатньо я підготувався до зустрічі? Чи впевнено я почувався?
 - Чи викликала в учасників групи радість можливість вивчати цей курс ? Якщо ні, то чи відомо чому?
 - Чи є запропонований розклад зустрічей прийнятним для учасників? Чи зручно розташоване місце проведення семінарів? Якщо ні, то що варто змінити?
3. Якщо у вас немає духовного щоденника, ви повинні завести його і намагатися щодня проводити годину тихого спілкування з Богом, як рекомендується робити учасникам групи. Завдяки цьому ви зможете на практичному рівні ділитися своїм досвідом і розуміти ті труднощі, з якими стикаються інші.
4. Вам також слід вивчити напам'ять Євреїв 11. Якщо цей проект ви вже виконували раніше, то вам буде неважко відновити ці вірші у пам'яті. Але постановіть собі, що ви працюватимете над цим проектом разом з учасниками групи.
5. Проведіть час у молитві, щоб зрозуміти, що Бог хоче робити в житті учасників вашої групи під час цього курсу. Особливо моліться про їхнє особисте духовне зростання і про те, щоб вони були готові та здатні передавати отримані знання іншим.
6. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб розуміти, як готуватися до наступного семінару.

Мета та процес

С Е М І Н А Р

2

I. Перед семінаром

- Перегляньте вступ та урок 1. Якщо відтоді, як ви самі вивчали цей курс, пройшло чимало часу, то прогляньте матеріали, які слід було прочитати у цьому уроці.
- На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку. Вам потрібно буде слідкувати за тим, щоб теми, на які буде звернена головна увага впродовж семінару, відповідали рівню духовної зрілості учасників групи. Визначте, які цілі є найважливішими та скільки часу буде відведено на їхній розгляд.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 2, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Поставте кожному учаснику хоча б одне з двох запитань, щойно вони прийдуть на зустріч:

- Скільки часу у вас пішло на опрацювання уроку за цей тиждень?
- Чи здався вам важким урок?
- Чи вдалося вам щоденно проводити по годині часу тихого спілкування?
- Чи користувалися ви місячним планом роботи над курсом? Як?
- Чи вивчили ви напам'ять Євреїв 11:1–4?

Коли зберуться всі учасники групи, почніть зустріч молитвою. Попросіть двох присутніх поділитися тим, що Бог показав їм під час тихого спілкування з Богом упродовж минулого тижня.

△ Адміністративні моменти

На цьому етапі на кожному семінарі вам треба відвести час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи

виконані письмові вправи. Для визначення того, який відсоток завдань було опрацьовано, переглядайте підручники учасників групи відразу, як вони приходять на зустріч. Тоді на заповнення журналу вам не доведеться витратити більше ніж 5–10 хвилин.

Обговорення

Ціль № 1 Допомогти учасникам групи розуміти духовну зрілість

Час _____

1. Прочитайте групі кілька думок про те, ким є зрілий християнин.

Це результати опитування, проведеного серед людей, які самі себе вважали духовно зрілими. Після кожної думки, яку ви вирішите прочитати, просіть присутніх висловити свої коментарі. *Що ця людина каже нового щодо духовної зрілості? На чому ця людина зосереджує безпосередню увагу? Ви з нею згодні чи не згодні?*

«Я вважаю, що зрілий християнин — це людина, яка переживала Божу присутність у своєму житті. Я знаю, що це дуже проста відповідь, але вважаю, що вона далеко не безпідставна. Завжди видно різницю між тим, хто пережив зустріч з Богом, і тим, хто про Нього лише читав» (36-річний чоловік, вихований у християнській родині).

«З цим питанням пов'язані такі місця Писання як 1 Коринтян 13, Римлян 12 і Галатів 5:22–23, тобто ті уривки, де йдеться про наповнення Христовою любов'ю та постійне виявлення плодів Духа» (90-літній християнський працівник).

«Зрілий християнин вміє розрізняти добро і зло, тому що його почуття привчені до цього звичкою. Він ЗНАЄ Слово! По-друге, він виявляє мудрість, РОБЛЯЧИ те, що є правильним на його переконання (притча про двох синів, яким батько звелів іти працювати; один сказав, що піде, а другий ПІШОВ). Хіба не так ми визначаємо відповідальність (зрілість)? Виконання наших обов'язків при мінімумі нагляду або взагалі без нього!» (Активний працівник у церкві).

«Зрілий християнин — це той, хто протягом певного періоду часу був випробуваний у кількох сферах свого життя і хто переконався, що Богові можна цілком довіряти як у життєвих обставинах (і добрих, і поганих), так у відповідях на молитву (і вже отриманих, і ще досі не отриманих). Він живе святим життям, особисто вивчає Боже Слово і прагне жити відповідно до нього, він підзвітний перед іншими у своїх вчинках і робить усе з радістю і наполегливістю. Він не захоплюється лжевченнями (бо добре знає Слово) і не нехтує допомогою нужденним або новонаверненим. Йому не потрібно перебувати у центрі уваги. Він чекає нагород (і вказівок) від Господа, а тому покладається на Бога, чекаючи від Нього результатів усієї своєї праці для Його слави.

Він перебуває в правильних стосунках з Богом, знаходить в Ньому радість, і з нього течуть ріки живої води. Він є тим джерелом, через яке Ісус Христос виливає живу воду. Він не виявляє непотрібної сором'язливості, з ним легко спілкуватися. Ті, хто живе таким життям, є найбільшим благословенням, хоча вони самі про це навіть і не думають» (місіонер на пенсії).

«Я б визначила зрілого християнина як людину, яка прийшла до усвідомлення того, що вона власними силами не здатна жити правильно, і яка повністю довіряє своє життя Богу. Це людина, яка може покласти на Спасителя, коли все стається не так, як мало статися. Зрілий християнин не буде скаржитися, він буде посміхатися навіть тоді, коли життя йде шкереберть. Зрілий християнин знає Господа, і говорить з Ним постійно, і радіє з можливості жити християнським життям. Плюс ще багато іншого...» (секретар церкви).

2. Дати визначення духовної зрілості. (Вправа 1).

Попросіть двох-трьох присутніх прочитати свої підсумки до теми духовної зрілості, а потім запитайте інших, чи хочуть вони що-небудь доповнити. Стежте за тим, щоб пропонувалися біблійні, а не культурні (церковні) ідеї.

3. Пояснити, як пов'язані терміни «святість», «зрілість» і «духовність». Чим вони відрізняються? Чи можливо мати щось одне без інших двох? (Вправа 2).

На це питання не варто витрачати багато часу. Важливо розуміти, що, хоча ці три терміни мають різне значення, вони тісно пов'язані між собою, і християнин не може мати у своєму житті щось одне, не виявляючи інших двох.

4. Обговоріть відмінності між новонаверненим, духовним і тілесним християнином.

У разі потреби звертайтеся до підручника. Там є схеми та переліки характеристик. Найголовніше — це розуміти різницю між новонаверненим та тілесним християнином. Нерідко буває так, що у церкві не готові приймати новонавернених через брак зрілості, хоча у них не було часу її досягти або ніхто їм у цьому не допоміг. Але важливо, щоб усі розуміли, що неможливо автоматично з новонаверненого перетворитися на духовного. Зазвичай для цього потрібен час, розуміння і прагнення до більшої духовності. Передивіться зведену таблицю, в якій наведено чотири типи людей. У ній дуже чітко позначені відмінності.

5. Чи зобов'язані ми допомагати новонаверненим ставати духовними християнами? Якщо так, то як ми можемо це робити?

У наших церквах є багато тілесних християн, але нерідко нам здається, що ми жодним чином не відповідальні за таку ситуацію. Попросіть учасників групи поділитися думками щодо того, що слід робити. Важливо підкреслити, що на кожному з нас лежить відповідальність за те, щоб «годувати» новонавернених, піклуватися про них і допомагати їм, поки вони не досягнуть зрілості. Це питання не повинно бути важким, якщо всі присутні пройшли курс «Підготовка учнів». Проте воно може стати ще однією можливістю нагадати про стратегічну важливість учнівства.

Ціль № 2	Обговорити мету християнського життя
-----------------	---

Час ____

1. Чи змінилися в чомусь ваші думки, записані у вправі 2, коли ви закінчили досліджувати розділ «Мета» (розділ II)? Як?

Спонукайте присутніх відповідати розлого. Напевно, майже все, що вони записали спочатку, підпадає під визначення «приносити Богові славу». Проте ви маєте допомогти їм висловити, яким саме чином це має відбуватися та як саме буде цим прославлятися Бог.

2. Як ви свідомо працюєте над досягненням п'яти конкретних цілей, перерахованих у цьому розділі? (Вправа 4).

Попросіть кожного присутнього поділитися хоча б однією конкретною ціллю, над досягненням якої він зараз свідомо працює, і зазначити, як це відбувається. Слухаючи відповіді, ви зможете більше дізнатися про сильні та слабкі сторони учасників групи. Ця інформація стане вам у пригоді при плануванні подальших семінарів і дискусій.

Ціль № 3	Обговорити процес духовного зростання
-----------------	--

Час ____

1. Разом розгляньте 5 моделей духовного зростання, які були наведені в підручнику.

Попросіть, щоб усі присутні по черзі описали кожную модель. Уточнюйте, якщо виникає потреба. Обов'язково прослідкуйте за тим, щоб учасники групи розуміли, що це образи того, як різні люди бачать християнське життя.

2. На вашу думку, яка модель є найточнішим віддзеркаленням того, яких переконань дотримується більшість у вашій церкві? Чому?

Люди по-різному проживають своє християнське життя, і на те є різні причини. Одні живуть, орієнтуючись на приклад церковного оточення, інші — за вченням та проповідями церкви, ще інші — ґрунтуючись на власному вивченні Біблії. Ви можете поговорити про те, як ці різні чинники впливають на нас і на наші погляди на християнське життя.

3. Попросіть двох-трьох охочих поділитися тією моделлю їхнього християнського зростання, яку вони склали. (Вправа 6).

4. Попросіть двох-трьох осіб розповісти про кризовий момент, який став ключовим для їхнього християнського зростання. (Вправа 6).

Ціль № 4	Обговорити роль людини та роль Бога у тому, як ми досягаємо зрілості у християнському житті	Час _____
-----------------	--	-----------

Щоразу, коли ми намагаємося самі визначити, у чому полягають наші обов'язки у християнському житті, а у чому — Божі, виникає певна напруженість. Нам легко дійти думки, що Бог залишив нас напризволяще, і тоді ми починаємо мислити категоріями «добрих справ», все дужче й дужче намагаючись заслужити Божу прихильність. Так само проблемним є й такий курс християнського життя, при якому християнин оцінює себе, чи є він таким, як треба, своїми зовнішніми «показниками». Від погляду на зовнішні чинники не так легко відійти, але слід пам'ятати, що в житті християнина є й такі складові, які оцінити чи виміряти доволі важко, навіть самій людині.

1. У чому полягає важливість віддачі? (Питання 24, 25, 26).

У цій дискусії слід підкреслити, що Бог може використовувати тільки тих, хто добровільно віддається Йому за знаряддя. Якщо ми щось утримуємо від Нього, Він не зможе працювати в нас так, як бажає, а ми не будемо зростати так, як мали б.

2. У чому полягає Божа роль у нашій віддачі на думку Ендрю Мюррея, відповідно до сказаного у його книзі «Повна віддача»? (Питання 27).

Учасники групи можуть розказати про чотири пункти в цьому питанні (якщо у вашій групі є хтось сором'язливий, то було б слушно це запитання поставити цій людині). У цих пунктах показана і наша роль — готовність і віра, але Бог може взяти цю готовність і віру та здійснити свою роботу. Ми маємо зосередити увагу на своїй ролі, а Він продовжить свою справу.

3. Що заважає християнам віддати себе Богові?

Дайте можливість присутнім порозмірковувати над цим питанням і лише потім відповісти. Гордість та брак віри — це найбільші перешкоди. Нам здається, що наше життя буде кращим, коли ми його будемо влаштовувати самотужки, ніж коли віддамо Богові (гордість). Ми по-справжньому не віримо, що Бог бажає для нас найкращого (брак віри). Ви можете дати кільком учасникам групи можливість розповісти про те, чому їм важко віддатися Богові (якщо будете бачити, що люди готові про це говорити).

Ціль № 5	Підтримати одне одного завдяки дискусії про проекти «Духовний щоденник» та «Вивчення напам'ять» (Проекти 1 і 2)	Час _____
-----------------	--	-----------

Проект 1 — час тихого спілкування та духовний щоденник

Обговоріть, чи було важко завести та вести духовний щоденник, і якщо так, то у чому саме? Учасники групи необмежені у тому, які саме духовні думки вони мають записува-

ти у щоденники. Вони можуть записувати свої молитви чи свої думки, які виникають у них під час читання Біблії, як було під час роботи над курсом «Основи християнського життя». Ви можете запитати, чи є охочі поділитися записаним. Крім того, попросіть учасників групи розповісти про те, чи вдається їм проводити годину часу тихого спілкування. Для багатьох година — це дещо задовго. Проте заохочуйте їх до того, щоб вони прагнули до такої тривалості та вважали це важливим.

Примітка для керівника групи: можливо, ви думаєте, як оцінювати це завдання. Вам слід дуже уважно слідкувати за учасниками групи під час їхньої роботи над курсом. Можливо, деякі впродовж перших кількох тижнів не матимуть великого успіху в своїх намаганнях проводити час тихого спілкування з Богом; проте ви весь час їх підтримуйте та підштовхуйте до того, щоб вони шукали можливості збільшити тривалість цього часу. Якщо їхня безуспішність триватиме місяць, то це не так страшно. Значно гірше, якщо вони регулярно проводитимуть цей час лише протягом двох тижнів, а в останні три тижні курсу зовсім закинуть. Тому намагайтеся якомога більше підбадьорювати їх і допомагати їм творчо підійти до подолання усіх перешкод.

Проект 2 — вивчення напам'ять

Запитайте, кому з учасників групи вдалося вивчити напам'ять Євреїв 11:1–4 (якщо досі ви ще не запитували). Попросіть когось одного процитувати ці вірші з пам'яті. Далі попросіть когось іншого розповісти групі, що у цих перших віршах здалося особливим або цінним під час щоденного вивчення напам'ять. Ми завжди будемо прагнути дізнатися, що принесло розмірковування над віршами, а не лише перевіряти результати механічного завчання.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Зробіть наголос на тому, що цей перший урок мав би допомогти нам зорієнтуватися, як іде наша мандрівка з Христом і куди ми мандруємо. Ми розібрали кілька термінів, пов'язаних з цією темою. Ми розглянули нашу мету, яку ми маємо як християни, та різні сфери, в яких ми можемо виявляти її в своєму житті. Ми ознайомилися з процесом духовного зростання, а також з тим, як його розуміють різні групи людей. Ми також коротко зачепили тему ролі Бога та ролі людини у цьому зростанні. І далі, поставивши собі на меті сприяти духовному зростанню у своєму житті, ми взялися до регулярного вправлення в молитві, читанні Біблії, вивченні Писання напам'ять та розмірковуванні над ним.

2. Підготовка до наступного семінару

- Розберіть урок 2. Обов'язково розгляньте план уроку, цілі та завдання.
- Разом з учасниками групи розгляньте проект. Під час роботи над наступним уроком їм буде корисно пам'ятати про це завдання. Якщо хтось із учасників групи не має можливості проповідувати, то допоможіть знайти для них інші можливості (наприклад, проведення уроку групи з вивчення Біблії). Виконання цього завдання буде зарахованим лише у тому разі, якщо підготовлений матеріал було представлено перед групою інших людей. На наступний семінар учасники групи мають принести складений план.
- Нагадайте «офіційним» учасникам групи, що вони мають заповнювати місячний план роботи над курсом, який міститься на початку підручника. Попросіть їх особливо уважно ставити відмітки у центральному стовпчику, де зазначається робо-

та над проектом «Духовний щоденник». Повідомте також, що в наступному уроці великий обсяг завдань з читання, і це треба взяти до уваги, плануючи роботу над матеріалом.

3. Молитва

Попросіть двох або трьох присутніх помолитися. Увагу в молитві зосередьте на проханні про те, щоб цей курс був Богові на славу, яка буде Йому підноситися через наше навчання та застосування вивченого в житті.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Будьте уважні до особливих потреб, як виявлених усно, так і замовчаних.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - На якому духовному рівні зараз перебуває ця група? Чи відповідають їхнім потребам ті дискусії, що відбуваються під час зустрічі? (Якщо ні, то вам потрібно буде відвести додатковий час для підготовки такого обговорення, яке було б кориснішим для вашої групи).
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку вказівок до наступного уроку, щоб починати підготовку до наступного семінару.

Сила для духовного життя

С М І Н А Р

3

I. Перед семінаром

- Перегляньте урок 2 та завдання з читання, які є у ньому.
- Обов'язково визначте, що буде найважливішим для цієї групи, і відповідно розплануйте час. Пам'ятайте про те, що наведені тут питання для обговорення мають лише рекомендаційний характер. На їхній основі ви маєте скласти власні питання, які були б актуальними для учасників вашої групи.
- У кінці цього семінару ви знайдете розділ «Додатковий матеріал» на тему про хрищення Духом. Він може стати вам у пригоді для детальнішого пояснення цієї теми та вжитої в уроці термінології. Прочитайте цей матеріал і, якщо ви вважатимете, що він буде корисний для вашої групи, підготуйте для себе конспект та зробіть велику копію схеми, щоб її було добре видно всім.
- Ви самі маєте виявляти вірність, щодня відводячи годину на час тихого спілкування та вивчення напам'ять Євреїв 11. Так ви будете у таких самих умовах, як і учасники вашої групи. Добрий приклад промовистіший за слова.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 3, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть двох присутніх розповісти про своє служіння. Заохочуйте їх до того, щоб вони розповіли про нещодавні успіхи та про одну з проблем, з якими вони зараз стикаються. Помоліться всією групою за цих двох осіб.

△Адміністративні моменти

Запишіть присутніх, оцініть роботу з місячними планами роботи над курсом, перевірте, чи всі виконали завдання у підручнику. Під час перевірки місячних планів зверніть увагу на тих учасників групи, хто не користувався планом або чий план свідчить про немудре використання часу. Зазначте собі, що ви маєте згодом з ними поговорити.

△Обговорення

Ціль № 1	Розглянути у розділі I інформацію про місце Святого Духа в Старому Заповіті та вчення Христа про Нього	Час ____
----------	--	----------

1. Яке місце відведено Святому Духові у Старому Заповіті?

Ключові ідеї:

- а) Він був від початку як частина Трійці;
- б) різні люди наповнялися Духом для виконання конкретних завдань;
- в) у Старому Заповіті є великі обітниця про те, що Духа буде вилито в останні часи.

2. Що ви дізналися про Святого Духа з Івана 14–16? (Вправа 1).

Попросіть учасників групи поділитися загальними відомостями, які вони дізналися, роблячи помітки у Біблії. Розгляньте відповіді на інші запитання з вправи 1, а в кінці попросіть одного-двох присутніх поділитися своїми висновками щодо головного служіння Святого Духа відповідно до цього уривка.

3. Спробуйте уявити себе на місці учнів, які намагалися зрозуміти, чого їх навчає Ісус в останній вечір, проведений з ними. Чи розуміли вони, що Він їм казав? На вашу думку, як змінилося їхнє розуміння в Діях 2?

Учні були збентежені та засмучені; вони до кінця не розуміли, про що говорив Ісус, і лише підозрювали, що попереду біда. Їхнє розуміння було мінімальним. Можливо, Ісус глибше і докладніше їм усе роз'яснив після Свого воскресіння, бо ми знаємо, що Він тоді багато навчав їх. Проте у Книзі Дій ми бачимо людей, сповнених Духом і великою радістю! Ісус був обмежений фізичним тілом, а Святий Дух вселився в кожного учня, і тому їх супроводжувала велика втіха від Його присутності, коли вони пішли по усьому тодішньому світові. А ще, звісно, Він дав їм силу і дари. Їх життя буквально перемінилося цим Христовим даром.

Ціль № 2	Сприяти чіткому розумінню того, яким є служіння Святого Духа в сучасному світі	Час ____
----------	--	----------

1. Які стосунки у Святого Духа з нехристиянами?

Він їм докоряє та відкриває правду. Обговоріть три сфери, в яких Він відкриває людям правду.

2. Як ми можемо співпрацювати зі Святим Духом, коли свідчимо нехристиянам, особливо тим людям, яких Святий Дух поклав нам на серце? (Вправа 2).

Запитайте, яке саме зерно вони мають посіяти у житті тієї людини, за яку вони моляться. Коли вони це зроблять? Ця вправа не повинна залишитися без дії, усі мають її якось чином утілити в життя.

Допоможіть присутнім висловити своїми словами те, як нам потрібно показувати невіруючим ці три сфери — гріх, праведність і суд. Це має бути частиною нашого благо-

вістя. Звісно, це не єдина тема, про яку ми будемо говорити. Спочатку ми можемо повернути увагу нехристиянина, сказавши, що Бог його любить і має Свій задум для його життя. Коли ж людина почне уважно слухати, тоді слід пам'ятати, що Святий Дух буде промовляти до неї в цих трьох сферах або навіть вже промовляв. І саме це знання та відкриття правди приводить людину до покаяння.

Подбайте про те, щоб присутні розуміли, що слід використовувати не лише ці три моменти. Ці три сфери є напрямком, у якому рухається Святий Дух, і під час свідчення християнин має допомагати тій людині, якій він свідчить, теж рухатися в цьому напрямку.

3. *Попросіть одного-двох учасників групи перерахувати дії, які здійснює Дух, коли ми приходимо до спасіння.*

Обговоріть усі моменти, які присутнім здаються не до кінця зрозумілими.

4. *Попросіть учасників групи розповісти про місце Святого Духа в житті християнина.*

За основу для відповіді можна взяти вправу 3, а також шість служінь, перелічених у підручнику. Важливо, щоб учасники групи бачили, наскільки активною є або має бути роль Святого Духа в житті християнина. Саме Він робить нас успішними виконавцями Божих бажань і заповідей у нашому житті. Відведіть на цю розмову стільки часу, скільки вважаєте за потрібне, але обов'язково прослідкуйте за тим, щоб була коротко пояснена кожна з шести сфер.

5. *Як ви переживали керівництво Святого Духа у своєму житті? (Вправа 4).*

Попросіть учасників групи назвати приклади того, як вони переживали у своєму житті керівництво Духа. Можливо, спершу вони навіть не підозрювали, що це була дія Духа. Якщо ми молимося про Боже водійство, то маємо знати, якою може бути відповідь на такі молитви.

Ціль № 3	Обговорити біблійні повеління, пов'язані зі Святим Духом	Час _____
-----------------	---	-----------

1. *У чому полягає різниця між засмученням Духа і вгашанням Духа?*

Якщо потрібно, підштовхуйте присутніх до активного обговорення. Люди зазвичай швидко розуміють, що таке засмучення Духа, але ми не завжди усвідомлюємо, що таке вгашання Духа. Але коли воно стається, ми дуже швидко втрачаємо активність і радість у Господі; наше християнське життя робиться нудним і рутинним. Якщо ми вперто відмовляємося прислухатися до проводу Духа, то через деякий час Він перестає говорити, тому контроль за своїм життям ми перебираємо на себе, а Його зсуваємо з центрального місця у нашому житті.

2. *Як ви розумієте вчення про хрищення Святим Духом, описане в уроці 2? У чому саме це обговорення виявилось для вас корисним? Чи побачили ви якісь моменти, з якими не можете погодитися?*

У кінці цього семінару наводиться витяг з роботи Грудема та схема, в якій пояснюється вплив хрищення Духом у цей важливий період в історії. Ви можете самі вирішити, чи потрібні вашій групі подальші пояснення на цю тему, і якщо так, то які саме матеріали ви будете використовувати.

3. *Порівняйте водне хрищення з хрищенням Духом.*

Такого порівняння у підручнику немає, але, якщо вашій групі потрібно допомогти пов'язати попередні знання з тим, що розглядається зараз, ви можете їм запропонувати поміркувати про це. Нижче наведено кілька думок, які варто взяти до уваги.

Водне хрищення подібне до хрищення Духом у тому, що ми фізично ототожнюємо себе з Церквою точно так само, як хрищення Духом є духовним ототожненням з Христом. Одне є нашою дією, а інше — дією Христа. Проте водне хрищення — це не те ж саме, що хрищення Духом; воно не символізує хрищення Духом і не є підставою для нього.

4. Як ви розумієте вчення про наповнення Святим Духом, описане в цьому уроці? Чи побачили ви якісь моменти, з якими не можете погодитися?

У підручнику немає чіткого визначення цього терміна. Грудом називає різні ознаки того, що людина сповнена Духом. У нас є твердження в Діях (вправа 7) про результати, які виявляють люди, сповнені Духом. Деякі вважають це одноразовою подією (і зазвичай вживають термін «хрищення» на означення цього досвіду). Інші вважають, що це може відбуватися кілька разів.

Ми абсолютно впевнені в тому, що нам дано повеління наповнюватися Духом, тому ігнорувати це питання неможливо.

5. Який приклад, подібний до прикладу з повітряною кулею, навели б ви для описання такого досвіду? (Вправа 8).

6. Про яку боротьбу йдеться у Римлян 7 і про яке вирішення — у Римлян 8? Як це узгоджується з тим, що Павло говорив про тілесних і духовних християн у 1 Коринтян?

Римлян 7 — це уривок, у якому час від часу бачить себе кожен християнин. Ми — нове створіння у Христі Ісусі (2 Коринтян 5:17), але нам буває важко постійно бути переможцями в боротьбі з гріхом. Ми маємо перемогу; ми завжди будемо мати потенціал для перемоги. Але нам слід шукати цю перемогу там, де треба.

По суті, місце тілесного християнина — це Римлян 7. Тілесний християнин — це той, хто не знайшов спосіб здобувати перемогу над гріхом. Можливо, він навіть до кінця і не визначився, чи дійсно він хоче цієї перемоги, чи дійсно він хоче заплатити необхідну ціну і відмовитися від себе, щоб отримати повноту Христа. Духовна людина, без сумніву, зрозуміла, що є джерелом її сили. Вона ходить за Духом, бо наповнена Духом.

7. Обговоріть кроки до наповнення Духом, які наводить Ендрю Мюррей. Чим ми наповнені?

Після того, як будуть перераховані ці кроки, ваша дискусія повинна зосередитися на тому, чим має бути наповненим життя християнина. Ключовим моментом тут є те, що Святий Дух не може цілковито наповнити нас, якщо ми наповнені своїми власними бажаннями. Нам треба спорожнити себе, щоб дати Йому можливість промовляти до нас. Інакше Він змушений змагатися з усім тим, що ми не хочемо відпустити. Як завжди в християнському житті, це буде крок віри — ми повинні повірити, що те, що для нас приготував Бог, є кращим за те, чого ми самі бажаємо. Він дає нам усе необхідне для переможного життя, але такого життя ми самі маємо прагнути та про нього просити. Коли ми приходимо до спасіння, ми не починаємо автоматично рухатися прямо до досконалості.

Ціль № 4 **Обговорити проект**

Час _____

1. Попросіть кількох присутніх поділитися своїми планами з групою.

Запитайте, чому вони вибрали саме цю тему для своєї проповіді або уроку. Важливо, щоб учасники групи зосередилися на одній темі про Святого Духа, а не намагалися охопити все відразу. Найкращою відповіддю буде або те, що їх щось дуже глибоко зворушило і тому вони захотіли цим поділитися, або те, що вони побачили ту чи іншу потребу в своєму оточенні і така тема проповіді або уроку могла б бути корисною у такій ситуації.

2. Яку ключову думку мають зрозуміти слухачі після вашої проповіді або уроку?

Дуже важливо, щоб учасники групи розуміли, що у них повинна бути одна головна думка, яку вони намагаються донести до своїх слухачів. Якщо вони вибрали якусь тему, то вам потрібно допомогти їм оцінити практичність цієї теми у житті людей.

Ціль № 5	Обговорити проекти «Духовний щоденник» та «Вивчення напам'ять»	Час _____
-----------------	---	-----------

Це час для того, щоб присутні поділилися своїм досвідом та звітували за свої успіхи. Якщо ви не будете постійно надихати учасників групи до роботи над цими проектами, то більшість їх не виконає.

Проект «Духовний щоденник»

Запитайте учасників групи про їхній поступ у тому, як вони проводять час тихого спілкування з Богом. Чи мудро вони його використовують? Скільки йде на читання Біблії, скільки на молитву, скільки на вивчення напам'ять (на початку курсу була вказівка про те, що вони повинні відводити на запам'ятовування щонайменше десять хвилин на день)?

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте усі разом уголос Євреїв 11. Тепер попросіть хоча б одного з присутніх процитувати Євреїв 11:5–8 з пам'яті. Запитайте, чи може хтось процитувати всі вісім віршів. Якщо є охочі, попросіть когось одного. Якщо в групі є ті, хто не просувається у вивченні напам'ять, запитайте у них, що їм заважає. Зазвичай причина полягає в неправильних пріоритетах, тому підтримайте їх, порадивши знайти на це час, щоб не відставати від групи.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Назва цього уроку — «Сила для духовного життя». До якої сили нам відкрито доступ? Дайте присутнім можливість висловитися. Якщо потрібно, ви можете перерахувати всі дії Святого Духа і згадати про можливість отримати від Нього ще більший потенціал у кожній сфері, якщо ми зростатимемо у християнському житті, нічого не приховуючи від Нього та шукаючи всієї Його повноти.

2. Підготовка до наступного семінару

- Готуючись до наступного семінару, учасники групи мають опрацювати урок 3. Прослідкуйте, щоб усі присутні знали, де і коли буде проходити наступний семінар.
- Разом з учасниками групи прочитайте вправу 5 і проект. Вони повинні знати про ці завдання ще до початку роботи над уроком, щоб планувати, про що вони розповідатимуть і перед якою групою виступатимуть.
- Нагадайте учасникам групи про проект «Вивчення напам'ять». Цього разу вони мають вивчити напам'ять Євреїв 11:9–12.

3. Молитва

Помоліться разом і подякуйте Богові за дар Святого Духа і за всі сфери Його служіння в нашому житті. Просіть про те, щоб у нашому житті було більше Його сили і щоб ми були готові усунути все те, що Йому заважає.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Можливо, у вас виникли нові духовні думки під час розгляду теми про Святого Духа. Запишіть свої спостереження.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чи добре я підготувався? Чи добре я сам розумів матеріал, що розглядався під час семінару, чи, можливо, у присутніх було відчуття, що мені доводиться щось вивчати?
 - Наскільки мені вдалося розглянути цілі семінару? Чи не витратив я забагато часу на кілька з них, занедбавши при цьому інші?
 - Чи потрібен мені більш творчий підхід до того, як я ставлю запитання? Чи потрібно мені відводити на підготовку більше часу?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром», щоб починати підготовку до наступного уроку. Не чекайте, поки до семінару залишиться день або два. Дайте можливість Святому Духові вже зараз почати працювати у вашому розумі.

IV. Додатковий матеріал

Хрищення Святим Духом

Це витяг з книги Грудема.¹

Учні дійсно «народилися згори» задовго до дня П'ятдесятниці і навіть задовго до того, як Ісус дихнув на них і сказав їм прийняти Святого Духа в Івана 20:22. Ісус сказав: *«Ніхто бо не може до Мене прийти, як Отець, що послав Мене, не притягне його»* (Івана 6:44), проте учні однозначно прийшли до Ісуса і пішли за Ним (хоча їхнє розуміння того, ким Він був, зростало поступово). Однозначно, коли Петро сказав Ісусові: *«Ти Христос, Син Бога Живого»* (Матвія 16:16), це було свідченням про те, що в його серці чинилася якась робота Святого Духа, що несла відродження. Ісус сказав йому: *«Не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець»* (Матвія 16:17). Ісус також звертався до Отця, кажучи про Своїх учнів: *«Слова, що дав Ти Мені, Я їм передав, і вони прийняли й зрозуміли правдиво, що Я вийшов від Тебе, і ввірували, що послав Ти Мене... Я беріг їх у Ймення Твоє, тих, що дав Ти Мені, і зберіг, і ніхто з них не згинув, крім призначеного на загибель, щоб збулося Писання»* (Івана 17:8, 12). Іноді учні були маловірними (Матвія 8:26), але все ж віра в них була! Безумовно, вони пережили відродження задовго до дня П'ятдесятниці.

¹ Grudem W. Systematic Theology: An Introduction to Biblical Doctrine. — Grand Rapids: Zondervan, 1994. — P. 781–783.

Проте ми маємо розуміти, що день П'ятдесятниці — це щось значно більше, ніж одна окрема подія в житті Ісусових учнів та їхніх супутників. День П'ятдесятниці був моментом переходу від старозаповітного типу роботи й служіння Святого Духа до новозаповітного типу Його роботи та служіння. Звісно, Дух Святий працював упродовж усього Старого Заповіту, від найпершого дня творіння, коли Він ширяв над водою (Буття 1:2). Він давав людям сили для служіння Богу, для керівництва та пророцтв (Вихід 31:3; 35:31; Повторення Закону 34:9; Суддів 14:6; 1 Самуїла 16:13; Псалом 51:13 тощо). Але у той час робота Святого Духа в житті окремих людей була зазвичай не такою потужною.

Є кілька вказівок на те, що робота Святого Духа в Старому Заповіті була меншою за силою та осяжністю: Святий Дух сховався лише на окремих людей, несучи їм силу для служіння (наприклад, Числа 11:16–17), але Мойсей чекав на той день, коли Святий Дух виллється на всіх Божих людей: *«О, якби то весь Господній народ став пророками, коли б дав Господь Духа Свого і на них!»* (Числа 11:29). Те, що давав Святий Дух для виконання особливих служінь, могло бути втрачено, як це сталося в житті Саула (1 Самуїла 16:14); Давид боявся, що це могло статися в його житті (Псалом 51:13). Якщо говорити про духовну силу в житті Божих людей, то у них майже не було сили, щоб протистояти пануванню сатани, результатом чого була дуже малоефективна євангелізація народів навколо Ізраїлю і відсутність прикладів вигнання бісів. Старозаповітна робота Святого Духа майже цілковито відбувалася в межах ізраїльського народу, але в Новому Заповіті бачимо, що з'являється нова «Божя оселя» (Ефесян 2:22) — Церква, яка об'єднує в Тілі Христовому і поган, і євреїв.

Крім того, Божі люди в Старому Заповіті очікували епохи «нового заповіту», коли робота Святого Духа буде значно потужнішою та масштабнішою (Числа 11:29; Єремії 31:31–33; Єзекіїля 36:26–27; Йоїла 3:1–2).

На самому початку Нового Заповіту ми бачимо Івана Христителя як останнього пророка Старого Заповіту. Ісус сказав: *«Між народженими від жінок не було більшого над Івана Христителя! Та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього... Усі бо Пророки й Закон до Івана провіщували. Коли ж хочете знати, то Ілля він, що має прийти»* (Матвія 11:11–14). Іван знав, що він христить водою, а Ісус христитиме Святим Духом (Івана 3:16). Таким чином, Іван Христитель жив ще за старозаповітного способу роботи Святого Духа.

Уперше новозаповітну силу Святого Духа ми бачимо в дії в житті Ісуса. Святий Дух сходив на Нього в момент хрищення (Луки 3:21–22), і після спокушування *«Ісус у силі Духа вернувся до Галілеї»* (Луки 4:14). А далі ми починаємо бачити, як виглядає ця новозаповітна сила Святого Духа, тому що Ісус словом виганяє бісів, зцілює всіх, хто приходить до Нього, і навчає з владою, про яку люди раніше не чули (див. Луки 4:16–44 тощо).

Проте учні отримують цю повноту новозаповітної сили для служіння тільки в день П'ятдесятниці, бо Ісус каже їм чекати в Єрусалимі та обіцяє: *«Та ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас»* (Дії 1:8). У житті учнів цей момент став перехідним (див. Івана 7:39; 14:17; 16:7; Дії 2:16 і далі). Обітниця з книги Йоїла про те, що Святий Дух прийде в повноті нового союзу між Богом і людьми, здійснилася (Дії 2:16), коли Ісус повернувся на небо та отримав владу вилити Святого Духа в новій повноті й силі (Дії 2:33).

Яким був результат у житті учнів? Ці віруючі, які знали слабшу дію Святого Духа в їхньому житті, характерну для Старого Заповіту, в день П'ятдесятниці пережили значно потужнішу дію Святого Духа в своєму житті, характерну для Нового Заповіту. Вони прийняли значно більшу силу (Дії 1:8), силу жити християнським життям та здійснювати християнське служіння.

Цей перехід від старозаповітного способу дії Святого Духа до новозаповітного представлено на схемі 39.1.

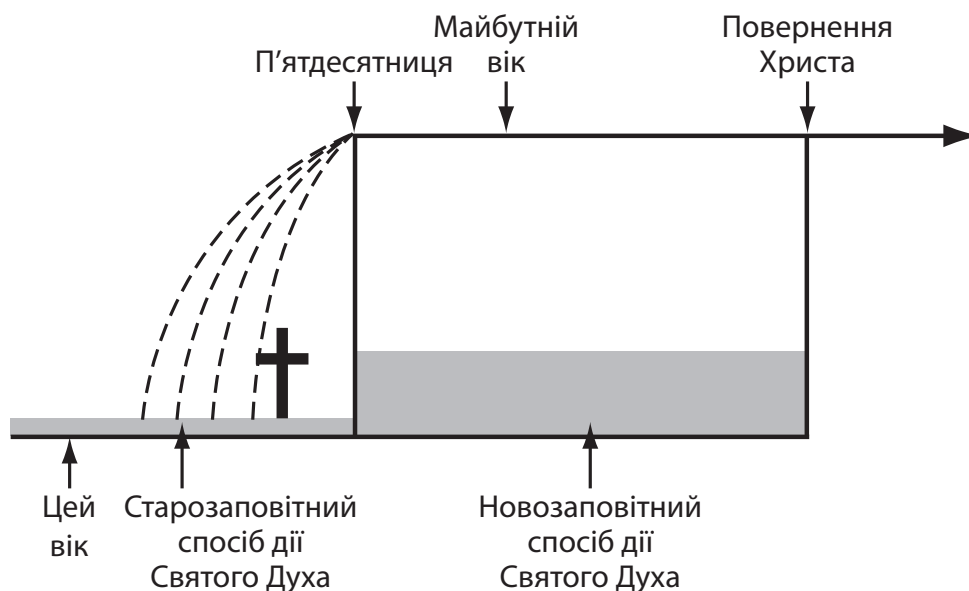

СХЕМА 39.1

У день П'ятдесятниці християни пережили перехід від старозаповітного способу дії Святого Духа до потужнішої новозаповітної дії Святого Духа

На цій схемі тонша лінія, що йде знизу, представляє менш потужну дію Святого Духа у житті окремих людей у Старому Заповіті. Товстіша лінія, яка починається з дня П'ятдесятниці, представляє потужнішу дію Святого Духа в житті людей, яка почалася відтоді. Лінії, які представляють «цей вік» і «майбутній вік», знаходяться одна на одній, тому що сили майбутнього віку діють вже зараз у цьому злому віці, і тому християни живуть на перетині віків. Пунктирні лінії до П'ятдесятниці вказують на те, що в житті Ісуса потужніша робота Святого Духа вже почалася, і навіть так, як лише мало статися в день П'ятдесятниці (чи навіть ще потужніше).

Ця новозаповітна сила дала учням більшу ефективність у свідченні та служінні (Дії 1:8; Ефесян 4:8, 11–13), значно більшу силу для перемоги над впливом гріха в житті всіх християн (зауважте, який наголос робиться на силі Христового воскресіння, яке діє в нас: Римлян 6:11–14; 8:13–14; Галатів 2:20; Филип'ян 3:10), і силу для перемоги над сатаною і диявольськими силами, які атакують християн (2 Коринтян 10:3–4; Ефесян 1:19–21; 6:10–18; 1 Івана 4:4). Результатом цієї новозаповітної сили Святого Духа стало також широкі і досі небачене поширення дарів для служіння серед усіх християн (Діяння 2:16–18; 1 Коринтян 12:7, 11; 1 Петра 4:10; пор. Числа 11:17, 24–29). Ці дари справляли вплив і на Церкву в цілому, оскільки вони були призначені не для індивідуального використання, але для збудування Тіла Христового (1 Коринтян 12:7; 14:12). Це також означало, що тепер Євангелія не обмежувалася лише єврейським народом, але що всі народи й держави зможуть почути Євангелію в силі та стануть частиною однієї Церкви на славу Богу (Ефесян 2:11–3:10). День П'ятдесятниці, без сумніву, був визначним моментом переходу у всій історії викуплення, викладений у Писанні. Це був визначний день в історії світу, тому що в цей день Святий Дух почав працювати серед Божого народу в новозаповітній силі.

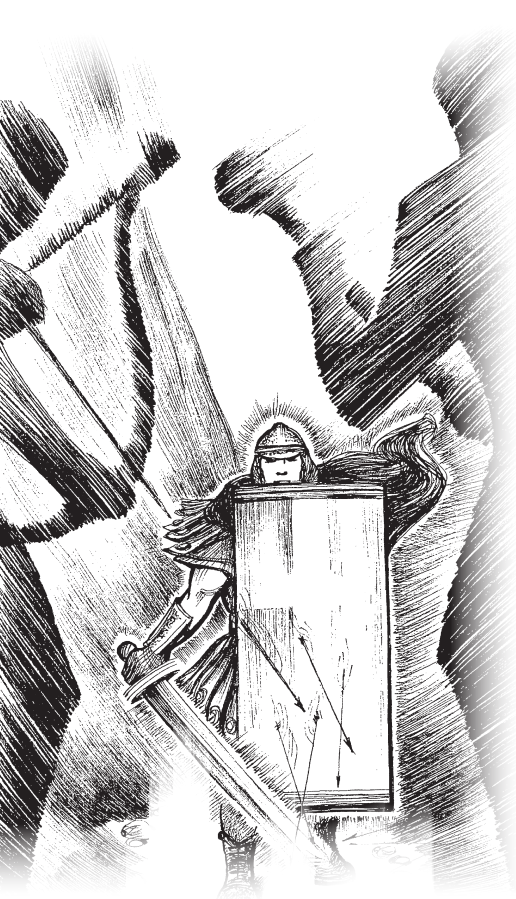
Проте цей факт допомагає нам зрозуміти, що сталося з учнями в день П'ятдесятниці. Вони отримали цю надзвичайну силу Святого Духа, тому що вони жили під час переходу від старозаповітної роботи Святого Духа до Його новозаповітної роботи. Хоча для них це прийняття було «другим досвідом» Святого Духа, який стався через значний час після їхнього навер-

нення, нам не слід вважати те, що відбулося з ними, моделлю для всіх, оскільки ми не живемо в перехідний час у роботі Святого Духа. Тоді віруючі, які мали старозаповітну силу Святого Духа, стали віруючими, які набули новозаповітну силу Святого Духа. Сьогодні ж нам не потрібно спочатку ставати віруючими, які переживають слабшу старозаповітну роботу Святого Духа в своєму серці та якийсь час чекають, коли ж нарешті вони відчують новозаповітну роботу Святого Духа. Зовсім ні — ми перебуваємо у такому ж стані, як і християни церкви у Коринті: коли ми зробилися християнами, ми стали *«всі одним Духом охрищені в тіло одне»* (1 Коринтян 12:13). Так сталося з коринтянами, так само сталося з ново наверненими у багатьох церквах, які прийшли до віри під час місіонерських подорожей Павла.

Підсумовуючи, слід сказати, що учні однозначно пережили «хрищення Святим Духом» після навернення — це сталося в день П'ятдесятниці, але це сталося з ними, тому що вони жили в унікальний момент історії, і тому ця подія в їхньому житті не є зразком, який ми маємо наслідувати.

Що ж сказати про вислів «хрищення Святим Духом»? Це вислів, яким автори Нового Заповіту описують входження у новозаповітну силу Святого Духа. Це сталося в день П'ятдесятниці з усіма учнями, а з коринтянами та з нами відбулося в момент навернення.

Автори Нового Заповіту не вживають цей вислів на означення якогось іншого досвіду після навернення, під час якого людина наділяється силою Святого Духа.

Війна

С Е М І Н А Р

4

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 3. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку. Що учасники ВАШОЇ групи мали б взяти для себе з цього уроку? Пам'ятайте, що ваша мета — не лише здобуття академічних знань або повторення вже вивчених фактів, а духовне зростання та розвиток нових християнських лідерів.
- Подбайте про те, щоб ви добре орієнтувалися в проекті, щоб могли добре оцінити плани та приклади студентів.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 4, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви. Попросіть присутніх трішки розповісти про свої сім'ї та про якусь одну сімейну справу чи діяльність, завдяки якій вони сприяють духовному зростанню своїх домашніх.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи виконані проекти та письмові завдання в підручнику. Обов'язково перевіряйте місячні плани та повідомляйте учасникам групи, що ви думаєте про те, як вони планують свою роботу та дотримуються планів.

Ціль № 1	Пояснити, які переваги здобув сатана під час гріхопадіння людини та з якими наслідками стикаються тепер усі люди	Час ____
-----------------	---	----------

1. У чому полягає обман, який сатана запропонував Єві?

Питання не про те, що конкретно запропоновано, а про те, що за собою потягнув цей обман. «Сатана змусив людину повірити, що творінню не обов'язково відповідати перед Творцем задля отримання Божого благословення; що незалежність від Бога є цілком прийнятною можливістю для існування у Божому всесвіті; що мир, радість та сенс життя можна знайти і без Бога, хоча насправді усе це людина знаходить лише у залежності від Бога» (цитата з підручника).

2. У якому стані людина була до гріхопадіння та в якому опинилася після гріхопадіння? Завдяки цьому стану яку перевагу має сатана у наш час?

До гріхопадіння людина жила в залежності від Бога та виконувала Його волю у спільності з Ним, перебуваючи під Його благословенням. Після гріхопадіння вона вибрала незалежність від Бога, розірвала з Ним спільність та відійшла від Його волі. Після гріхопадіння всі люди народжуються з вродженою схильністю вибирати незалежність від Бога, а не життя під Його владою. Сатана ж має лише тримати людей у переконанні, що незалежність краще.

3. Якою є тактика сатани для збереження наявної переваги? (Питання 9). Які приклади його омані вам доводилося спостерігати? (Вправа 1).

Усі ці тактичні ходи базуються на омані. Ви можете разом розглянути наведені шляхи, а потім попросити присутніх назвати приклади, які їм доводилося спостерігати.

4. Поясніть, чому людина несе особисту відповідальність за власні рішення, хоч вона й народилася в гріху.

Христос переміг сатану і дав кожній людині можливість увійти в правильні стосунки з Богом — у залежність від Нього. У людини завжди є вибір. Божа правда завжди поряд.

Ціль № 2	Попросити учасників групи пояснити, як сатана застосовує спокуси у житті християнина	Час ____
-----------------	---	----------

1. Як сатана намагається відновити перевагу, яку він колись мав у житті християнина?

Сатана завжди намагається змусити християнина до гріха, тому що гріх є свідченням про те, що людина обирає незалежність від Бога, а це дає сатані можливість закріпитися у житті такої людини. Його обман завжди зводиться до того, щоб запропонувати шлях, який є кращим за Божий.

2. Яким чином сатана намагався здобути собі перевагу у вашому житті? Як ви протистояли йому досі або як будете протистояти у майбутньому, знаючи тепер, як він намагається вас звести? (Вправа 2).

Намагайтеся залучити до обговорення всіх присутніх. Важливо, щоб усі розуміли, що зустріч зі спокусами — це не гріх. У гріх нас може ввести те, як ми реагуємо на спокуси.

Ціль № 3	Попросіть учасників групи пояснити ціль та цінність шести складових духовного озброєння, описаного в Ефесян 6	Час _____
-----------------	--	-----------

- 1. Попросіть різних учасників групи пояснити призначення та цінність різних складових бойового оснащення.**
- 2. Попросіть учасників групи поділитися зі свого досвіду, як вони застосовували Божє озброєння, щоб протистояти атакам сатани.**
- 3. Яку роль у нашій духовній битві відіграє молитва?**

Молитва не наводиться у складі всеозброєння, проте вона вплетена в усі його частини. Можна сказати, що молитва — це наш зв'язок з Командувачем. Ми навіть можемо просити про те, щоб Божі сили вступали з боєм на територію сатани.

Ціль № 4	Поділитися, що було зроблено у проекті	Час _____
-----------------	---	-----------

Попросіть кількох присутніх поділитися планами, складеними під час виконання вправи 5. Попросіть назвати приклади, які вони мають використати. Оцініть практичність їхніх прикладів і те, наскільки вони дійсно стосуються теми та чи будуть вони корисними для того, щоб учасники групи змогли донести свою думку під час розмови. На додачу ви ще й краще розумітимете, наскільки вони самі зрозуміли цей урок. Можливо, вам було б варто розглянути з групою ті моменти, в яких учасники групи недостатньо розібралися. Також запитайте, де саме планується використати цей матеріал та за яких умов.

Ціль № 5	Обговорити проекти «Духовний щоденник» та «Вивчення напам'ять»	Час _____
-----------------	---	-----------

Проект «Духовний щоденник»

Цей проміжок семінару добре підходить для обговорення того, як сатана заважає нам проводити час тихого спілкування. З якими спокусами у цій сфері доводилося стикатися учасникам групи? Чи важливо сатані зашкодити нашим стосункам з Богом? Якщо так, то наскільки? Щоб приборкати в нас бажання проводити час з Богом, сатана використовує й наші природні слабкості: лінощі, бажання подивитися телевизор чи взятися до справ, результати яких будуть більш помітними для навколишніх. Але у переживанні спокус є й добрий бік — якщо ми будемо боротися, то зможемо навчитися самоконтролю, і з часом у нашому житті вкоріняться добрі звички.

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте усі разом уголос Євреїв 11. Попросіть когось процитувати вірші 9–12 з пам'яті. Якщо у групі є кілька учасників, які відстають від решти групи, ви можете порадити їм згурпуватися парами та потренуватися. Щоб це тренування принесло якусь користь, слід відвести на нього 15 хвилин. Якщо ж такої потреби немає, то попросіть декількох осіб поділитися кількома думками, які в них виникали під час розмірковування над останніми чотирма віршами та вивчення їх напам'ять.

△ Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Важливо, щоб ми знали, хто наш ворог і які нам доступні засоби боротьби. З цього уроку ми бачимо, що нам не потрібно боятися сатани та його сил. Хай який він могутній, він вже зазнав поразки. Христос — Переможець, і ми, якщо не будемо зводити з

Нього погляду, зможемо просуватися вперед. Ми наражатимемося на атаки та спокуси, але ми маємо Правду.

2. Підготовка до наступного семінару

- Розкажіть про завдання з уроку 4. Перегляньте головні моменти, які мають розглядатися впродовж наступного тижня.
- Наступного разу має бути іспит на основі матеріалу уроків 1–4. Це буде об'єктивний аналіз того, як учасники засвоїли вивчене. Їм варто ще раз повторити цілі кожного уроку та переглянути знову питання та вправи.
- В уроці 4 немає проєктів, тому учасники групи матимуть додатковий час на підготовку до іспиту та доопрацювання усіх недороблених завдань.
- Нагадайте учасникам групи, що вони мають заповнювати місячний план роботи над курсом, який буде перевірений на наступному семінарі.

2. Молитва

Відкрийте питання 10 і попросіть, щоб усі присутні по черзі помолилися і подякували Богові за якусь одну істину щодо того, ким вони є як християни. На закінчення подякуйте Богу за те, що ми можемо наповнити своє життя правдою, а сатана проти правди не може вдіяти нічого.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Не забувайте про особливу молитву за тих, кому важко висловлюватися на семінарах!
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати?
 - Чи вдається мені зберігати рівновагу між тим, скільки подається фактичної інформації, і тим, як її пропонується застосовувати в житті? Чи застосовую її я сам?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Чи маю я негативні почуття до когось із учасників групи? Чому? Як я можу змінити своє ставлення?
3. Чи всі отримують таку допомогу, у якій мають потребу? Якщо ви бачите, що комусь потрібна додаткова допомога, то сплануйте, як ви її надасте.
4. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку, щоб почати підготовку до наступного семінару.

Молитва: поклоніння та хвала

СЕМІНАР

5

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 4. Прочитайте цілі семінару та питання для обговорення. Визначте, чого ви бажаєте досягти впродовж цього семінару. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Прослідкуйте, щоб у вас був примірник іспиту для кожного учасника групи.
- Від початку курсу минуло чотири тижні, а тому прийшов час перевірити місячні плани роботи над курсом у кожного учасника групи, щоб оцінити їхні успіхи в роботі над проектом «Духовний щоденник». Сплануйте роботу так, щоб мати час на кожного учасника або до початку семінару, або після його закінчення.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 5, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Проведіть час у спільному прославленні Бога. Попросіть присутніх у молитві висловлювати лише хвалу та не вживати займенники «я», «мене», «мені», «мій», «моя», «ми», «нас», «нами», «наше» тощо. Центром уваги має бути лише Бог, а про себе нам згадувати не потрібно. Нерідко ми тримаємося певних шаблонів у молитві, а така умова змусить присутніх глибше замислитися про те, що вони вимовляють у молитві.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Підзвітність учасників групи є вкрай важливою. Звичай люди працюють значно краще, якщо знають, що їхня робота регулярно перевіряти-

меться. Курс швидко проміне, і якщо люди почнуть відставати, то врешті-решт не зможуть виконати усіх вимог.

Обговорення

Ціль № 1 **Визначити розуміння розглянутого в уроках 1–4**

Час ____

Роздайте надруковані примірники іспиту 1, присвяченого матеріалу цих уроків. На роботу над іспитом відведіть 30 хвилин. Проінструктуйте учасників, щоб вони записували ті відповіді, які їм здаються найточнішими. Слідкуйте за тим, щоб вони не обговорювали між собою питання іспитів. По завершенні попросіть присутніх обмінятися роботами та поставити одне одному оцінки. Після того як учасники групи закінчують працювати над іспитом, дайте відповідь на запитання, якщо є така необхідність. Обов'язково внесіть оцінки до журналу.

Ціль № 2 **Обговорити нашу близьку спільність з Богом**

Час ____

Основою всього цього курсу є той факт, що ми маємо ходити в близькій спільності з Богом, а головною його метою — допомога у розвитку пізніших стосунків із Ним. Час від часу нам необхідно повторити основні поняття.

1. Яка найважливіша заповідь у Біблії?

2. Що ви сьогодні робили для виконання цієї заповіді?

Дайте присутнім можливість подумати про їхні вчинки. Найімовірніше, вони скажуть, що їхні вчинки були спричинені саме цим мотивом, навіть якщо це й не так. Але у будь-якому разі важливо пов'язувати нашу любов до Бога з тим, що ми робимо в практичному житті.

3. Якими є ваші стосунки любові з Богом? Раба та господаря? Працівника та роботодавця? Дитини та батька? Двох друзів? Двох осіб, які люблять одне одного?

Наша любов до інших може виявлятися у різному ставленні. Попросіть присутніх дослідити та пояснити, якої любові Бог чекає від нас. Названі вище стосунки відрізняються між собою головним чином рівнем близькості. До якого рівня маємо прагнути ми?

4. Яким чином ви краще пізнали Бога впродовж цього тижня? (Вправа 2). Яка Божя риса відкрилася вам по-новому?

Запитайте в учасників групи, як саме це впливало на їхнє життя. Чи змінилося їхнє мислення, їхні вчинки, їхнє ставлення? Як?

Ціль № 3 **Чіткіше зрозуміти, що таке поклоніння та в чому полягає його важливість у нашому житті**

Час ____

1. Якщо бачите потребу, то можете спільно розглянути терміни, пов'язані з поклонінням.

2. Як би ви дали визначення поклоніння?

У цьому уроці дається таке визначення: «Поклоніння — це спрямований до Бога акт особистого прославлення, розмірковування та поваги». Запитайте, чи думали учасники групи, як це можна сказати по-іншому. Що охоплює запропоноване визначення?

3. Прочитайте разом Псалом 29:1–2, а потім попросіть присутніх дати відповіді на запитання вправи 6.

Для зручності ці питання подані також нижче.

Передайте сенс цих заповідей своїми словами.

Назвіть способи, як ви можете віддавати Господу славу як богомолець, який поклоняється Йому; як свідок; як слуга.

На вашу думку, що означають у Біблії слова «препишна святиня»?

4. Яка роль була відведена поклонінню у вашому житті до цього уроку? Що б ви хотіли покращити в цій сфері? (Вправа 7).

Ціль № 4	Обговорити, яким чином пов'язані між собою складові поклоніння	Час ____
-----------------	---	----------

1. Який зв'язок ви бачите між хвалою, подякою, перебуванням у тиші та сповіданням? Що дає кожна складова? Яка з них є важливішою та чи можна розділяти їх за важливістю?

Цілком імовірно, що учасники групи раніше не дуже замислювалися про те, що перебування в тиші та пізнання Бога є частиною поклоніння. Сповідання робиться частиною поклоніння просто тому, що ми не можемо правдиво поклонятися Богові, коли нас із Ним щось розділяє. І сам акт поклоніння приводить нас до зустрічі зі святим Богом, через що ми усвідомлюємо власну гріховність.

2. Яким був ваш досвід, коли ви провели 10 хвилин у мовчанні перед Господом? (Вправа 8). Чи було важко? Як?

Попросіть кількох присутніх поділитися.

3. Чи можете ви дякувати за все? Чи є вдячність регулярною частиною вашого молитовного життя, чи, можливо, ви лише згодом згадуєте, що слід було подякувати?

Можливо, це питання є занадто гострим, щоб ставити його окремим людям. Але в будь-якому разі заохочуйте учасників групи до розмови про важливість подяки, про те, що ми повинні мати вдячне серце, а тому слова вдячності Богові повинні весь час литися з наших вуст.

Ціль № 5	Обговорити вияви поклоніння	Час ____
-----------------	------------------------------------	----------

Ви можете докладно опрацювати цю ціль, якщо бачите таку необхідність. Головна увага має бути зосереджена на тому, що поклоніння впливає з серця, але якщо воно вже є у нашому серці, то воно набуватиме фізичних проявів. Якщо ми відчуваємо, що ті чи інші дії в поклонінні є для нас немовби штучними, то нам варто дослідити, чи є поклоніння в нашому серці. Ось чому у приватному поклонінні вдома ми можемо вдаватися до тих дій, які нам подобаються, і не заважати ними іншим людям. Але якщо нам ніколи не хочеться робити щось не так, «як завжди», то, можливо, наші стосунки з Богом зараз умирають чи вже майже вмерли.

1. Яке ставлення заважає людям поклонятися? Яке ставлення сприяє поклонінню, на вашу думку? (Вправа 10).

Приклади негативного ставлення, що заважає поклонінню: гордість, скарження, депресія, бунт, страх (можливо).

Ставлення, яке сприяє поклонінню: смирення, послух, подяка, похвала, щирість, віра, радість.

Попросіть вказати місця Писання на підтвердження сказаного. Тут можна навести зокрема такі вірші:

Псалом 4:8: «*Ти даєш більшу радість у серці моїм*»; Псалом 33:21: «*бо Ним радується наше серце, бо на Ймення святее Його ми надію кладемо*»; Псалом 138:1: «*Прославляю Тебе цілим серцем своїм*».

2. Які словесні або фізичні прояви ви плануєте впровадити у ваше особисте поклоніння хоча б час від часу? (Вправа 15).

Допоможіть учасникам групи побачити, що в Біблії ми знаходимо велику різноманітність і що Бог заохочує нас до фізичних проявів, бо Він створив нас такими — ми можемо плакати від горя або вигукувати й скакати від радості. Якщо ми будемо обмежувати ВСІ фізичні прояви, то повільно втратимо (чи вже втратили!) нашу палкість до Господа.

Ціль № 6	Розповісти про користь, яку приносять хвала та поклоніння у вашому особистому житті	Час _____
-----------------	--	-----------

- 1. Запитайте, яка саме перевага, що з'явилась завдяки хвалі, є найважливішою для учасників групи.**
- 2. Чи доводилося комусь із присутніх застосовувати хвалу у духовному протистоянні або духовній війні? (Вправа 16).**

Ціль № 7	Обговорити проекти «Духовний щоденник» і «Вивчення напам'ять» та поділитися успіхами	Час _____
-----------------	---	-----------

Проект «Духовний щоденник»

цього разу слід особливо зосередити увагу на тому, наскільки учасникам групи вдалося вплести поклоніння у свій час тихого спілкування з Богом протягом роботи над цим уроком. Чи є цінність у тому, щоб регулярно бути в тиші перед Господом? Якщо ми завжди будемо починати з поклоніння, як це допоможе нам у читанні Біблії та молитві? Як зміниться наш фокус? Саме тому у курсі не пропонується новий проект з поклоніння, щоб учасники групи змогли натомість зосередитися на тому, щоб поклоніння стало частиною їхнього часу тихого спілкування.

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте усі разом уголос Євреїв 11. Це герої віри — приклад і натхнення для нас у нашому житті віри. Тепер попросіть хоча б одного з присутніх процитувати вірші 9–13 з пам'яті. Підтримуйте та надихайте.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Цього разу на завершення скористайтесь моментами, перерахованими у розділі «Користь, яку приносить хвала та поклоніння». Коротко згадайте:

- Прославляється Бог.
- Змінюється наше бачення.
- Розвивається побожний спосіб життя.
- Зміцнюється наша віра.
- Оновлюється наш дух.
- Ми переможно беремо участь у духовній війні.

2. Підготовка до наступного семінару

- Пройдіться по уроку 5 та приділіть особливу увагу ключовим аспектам. Побіжно перегляньте план уроку та цілі уроку.
- Будьте готові обговорити з учасниками групи, коли вони бажають провести день у молитві. Якби вам вдалося організувати такий день для цілої групи, то це для всіх було б взаємною підтримкою. Кожен буде молитися окремо, але сплануйте так, щоб провести цей день разом у тій самій будівлі або на тій самій території.
- Відведіть час, щоб розглянути разом додаток Е та коротко поговорити про нього. Якщо день молитви має бути проведений до вашої наступної зустрічі, то попередьте їх про те, що розклад у курсі пропонується для того, щоб вони на його основі могли скласти свій власний. Запропонований розклад не є якимось «священним», він лише має допомогти добре провести день молитви.
- Нагадайте учасникам групи, що до наступного семінару вони повинні вивчити напам'ять вірші Євреїв 11:1–20.

3. Молитва

Під час цієї молитви усі разом пройдіться по алфавіту та підберіть Божі імена і риси на кожну літеру. Ви називаєте літеру, а кілька людей пропонують варіанти, які починаються на неї. Не варто витрачати багато часу на пригадування (є літери, до яких важко підібрати риси або імена), але з радістю та насолодою скористайтесь цією можливістю розширити свої уявлення про Бога. Закінчіть зустріч поклонінням Богові та прославленням Його величі.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте записувати свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Хто з учасників групи погано впорався з іспитом? Чому? Можливо, вони не докладають зусиль до роботи над курсом? Чи виконують вони завдання у підручнику? Чи, можливо, обговорення та пояснення під час семінарів не відповідають їхньому рівню? Що ви можете змінити, щоб допомогти їм досягнути успіху?
 - Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, на якій ми будемо продовжувати тему молитви?
 - Як я спланую день молитви? (Вам також важливо провести день молитви, якщо ви не робили цього впродовж останніх півроку).
 - Кому з членів групи важко даються проекти? Як я можу їх підбадьорити?
3. Обов'язково прослідкуйте за тим, щоб точно записати оцінки за іспит. Чи внесені у вас до журналу найновіші відомості? На початку кожного семінару ви маєте нагадування про це, але іноді через запізнення або з інших причин керівник може не встигнути належним чином оцінити роботу учасників групи, і врешті-решт йому доведеться вгадувати. А це означає, що так ви НЕОДМІННО обдурите студентів, які сумлінно займалися, або недооцінивши виконану ними роботу, або занадто поблажливо поставившись

до інших, через що у старанних учасників групи зникне мотивація до навчання. Ви маєте вже зараз знати про такі пастки!

4. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку та подумки починайте готуватися до наступного семінару.

Посвячене християнське життя. Іспит 1

Ім'я _____ Дата _____ Оцінка _____/100

Частина 1 — Заповнити пропущені місця

1. Назвіть мету християнського життя. (10 балів.)

2. Назвіть п'ять сфер, в яких ми однозначно маємо виявляти цю мету в нашому житті. (2 бали за кожную відповідь.)

а) _____

б) _____

в) _____

г) _____

д) _____

3. Назвіть шість постійних служінь Святого Духа у житті віруючої людини. (2 бали за кожную відповідь.)

а) _____

б) _____

в) _____

г) _____

д) _____

е) _____

4. Наша духовна зброя. (2 бали за кожную відповідь.)

а) Шолом _____

б) Меч _____

в) Броня _____

г) Ремінь _____

д) Взуття _____

е) Щит _____

5. Назвіть чотири ключові складові поклоніння, наведені в цьому курсі. (2 бали за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
6. Назвіть три біблійні повеління відносно Святого Духа. (6 балів за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____

Частина 2 — Визначення ключових термінів

Напроти кожного визначення вкажіть літеру, яка позначає відповідний термін. 2 бали за кожну відповідь. (Не до всіх термінів є визначення. До кожного визначення можлива лише одна відповідь.)

а) Прославлення	1. ____ — відокремленість, що здійснюється Богом і для Бога.
б) Перевага	2. ____ — вигідніше становище або кращі умови.
в) Тішитися	3. ____ — виявляти особисте прославлення, розмірковувати про Бога та виявляти до Нього свою повагу, підтверджуючи це побожним способом життя.
г) Духовний	
д) Хвала	4. ____ — той, хто живе під абсолютним впливом і силою Святого Духа.
е) Поклонятися	5. ____ — веселитися, радіти, святкувати.
ж) Сатана	6. ____ — підносити.
з) Святість	7. ____ — поступове та послідовне виявлення образу Ісуса Христа в характері християнина, яке стало можливим завдяки роботі Святого Духа.
и) Подяка	
к) Звеличувати	8. ____ — віддавати Богові честь та ушавлення; тішитися в Його доброті та благодаті.
л) Зрілість	
м) Благословляти	9. ____ — «противник» або «суперник».
н) Демон	10. ____ — переживати насолоду у Бозі, виявляти глибоку любов до Нього та хвалити за те, ким Він є, за Його характер.

Частина 3 — Дайте відповіді на питання

(5 балів за кожну відповідь)

1. Яким чином сатана здобуває владу в житті християнина?

2. Коли відбувається хрищення Духом?

Відповіді до іспиту 1

Частина 1 — Заповнити пропущені місця

1. Принесення слави Богові
2. а) Поклоняючись Йому
б) Уподібнюючись Христові
в) Люблячи інших віруючих
г) Служачи своїми дарами іншим людям
д) Розповідаючи іншим про Бога
3. а) Плід — христоподібний характер
б) Відвага у свідченні
в) Вчення
г) Керівництво
д) Заступництво
е) Дари
4. а) Шолом спасіння
б) Духовний меч
в) Броня праведності
г) Ремінь істини
д) Взуття готовності Євангелії миру
е) Щит віри
5. а) Вгамуйтеся та знайте
б) Прославлення та хваління (зараховується, коли вказане хоча б одне з двох).
в) Сповідання
г) Подяка
6. а) Не засмучуйте Духа — Ефесян 4:30
б) Духа не вгашайте — 1 Солунян 5:13
в) Наповнюйтесь Духом — Ефесян 5:18

Частина 2 — Визначення ключових термінів

1. з	5. в	8. д
2. б	6. к	9. ж
3. е	7. л	10. а
4. г		

Частина 3 — Дайте відповіді на питання

1. Сатана здобуває владу (або перевагу), підштовхуючи християнина до падінь через гріх.
2. Хрищення Духом відбувається в момент навернення. (Якщо це питання викличе суперечки, то важливо наголосити, що кожен християнин приймає Святого Духа в момент навернення незалежно від того, називається це хрищенням чи ні).

Бали за іспит

Частина 1

Питання 1	10 балів	10 балів
Питання 2–5	2 бали за кожну відповідь	42 бали
Питання 6	6 балів за кожну відповідь	18 балів

Частина 2

Питання 1–10	2 бали за кожну відповідь	20 балів
--------------	---------------------------	----------

Частина 3

Питання 1–2	5 балів за кожну відповідь	10 балів
-------------	----------------------------	----------

Всього: 100 балів

Молитва: прохання та заступництво

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 5. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Уважно перегляньте додатки, щоб добре орієнтуватися в змісті, особливо в додатку Е. Якщо ви проводили день молитви не пізніше, ніж півроку тому, то будьте готові поділитися зі свого досвіду з учасниками групи.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 6, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть двох присутніх розповісти про те, що нового вони дізналися про молитву — це може бути щось з уроку або з особистого молитовного часу. Потім помоліться всі разом і попросіть, щоб Бог дав вам нове розуміння того, яке місце молитва повинна посідати у нашому житті та що Він прагне здійснити через наші молитви.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу.

△ Обговорення

Ціль № 1 Розглянути біблійні приклади молитви

Час _____

1. Що ви помітили в цих трьох прикладах молитви Ісуса, Павла і Даниїла такого, чого бракує у вашому житті?

Для обговорення слід орієнтуватися на вправи 1, 2 та 3, але ними не варто обмежуватися. Це питання є більш особистим.

2. Наскільки ваше життя подібне до життя Даниїла, коли йдеться про відмову від компромісів та намагання вести послідовне і святе життя?

Можливо, на запитання вже прозвучала відповідь у ході першої дискусії. Шукайте можливості для особистого застосування.

Ціль № 2 Обговорити принципи молитви

Час _____

1. Чи згодні ви з усіма наведеними в уроці принципами молитви? Що було важко зрозуміти? Чи є тут те, з чим ви не згодні? Чому?

Це доволі важкий підхід до ведення обговорення, оскільки ви маєте дуже добре підготуватися до розмови про труднощі, якщо збираєтеся про них запитувати. Більшість учасників групи не буде висловлювати якоїсь незгоди з цими принципами, проте їм все одно може бути важко їх застосовувати.

2. Чому молитва — це така важка справа?

Ми живемо у світі, де панує сатана.

3. Чи дійсно молитва діє? Якщо ми переконані, що це так, то чому ми не молимося більше? І чи дійсно що більше, то краще? Чи залежить щось від якості та інтенсивності?

4. Чи можете ви спростувати міфи, наведені на початку розділу II? (Вправа 5).

Для зручності ми наводимо їх і тут, додаючи до них кілька коротеньких думок, якими ви зможете скористатися під час обговорення.

Міф № 1: Бог не відповідатиме на мої молитви, якщо в моєму житті є гріх.

Звісно, у цьому міфі є елемент істини. Гріх може стояти між нами та Богом. Він, без сумніву, може перешкоджати нашій спільності з Господом, і якщо ми вирішимо триматися гріха, то Бог буде утримувати від нас свої благословення. З іншого боку, наші молитви залежать не від нашої досконалості, а від готовності та відкритості нашого серця, від того, що зробив Христос, і від всемогутньої сили Бога. «Міф» це чи ні — спірне питання, і відповідь залежить від вашого розуміння того, що є міфом.

Міф № 2: Молитва подібна до міжнародних телефонних дзвінків — величезна відстань, поганий зв'язок, висока вартість і номер телефону, який неможливо запам'ятати.

Чи знаєте ви людей з таким підходом до молитви? Насправді ж Бог завжди відкритий, Він увесь час бажає промовляти до нас. Можливості говорити з Ним значно більші, ніж ми маємо з мобільним телефоном з безкоштовними хвилинами. Він завжди поруч. (Звісно, це не досконале порівняння).

Міф № 3: Деякі молитви кращі за інші.

Це може бути думка про те, що нам слід уживати якісь особливі слова або бути особливими святими людьми, які мають не такий доступ до Бога, як усі інші. У цьому міфі є часточка істини, яка полягає у тому, що молитви, зосереджені на Божому Царстві, Його волі, дійсно можна назвати кращими за інші. Проте Бог закликає нас говорити з Ним про все, що стосується нашого життя, приносити все це Йому — і

залишати в Нього. Немає жодного християнина, якому не можна було б з відвагою приступати до престолу благодаті.

Міф № 4: Поштовхом до молитви є криза.

Відповідь очевидна. Попри те, що криза дійсно спонукає до молитви, людина у молитві не повинна зосереджуватися лише на ній. Молитва — це процес комунікації, і він охоплює серед іншого й моменти кризи.

Міф № 5: Головна мета молитви — привернути Божу увагу.

Його увага завжди з нами. Це Йому зазвичай доводиться привертати нашу увагу!

Міф № 6: Щоб моє молитовне життя було правильним, воно має бути схожим на чиєсь інше молитовне життя.

Є спокуса думати, що інші люди можуть молитися краще. Дійсно, ми можемо дещо навчитися, наслідуючи зрілих християн, але кожен із нас має свої неповторні особливості. У Біблії є багато прикладів молитов найрізноманітніших людей. Наша увага має бути зосереджена на Богові.

Міф № 7: Молитва — це дар: одним дається, іншим ні.

Є люди, які мають особливе спонукання до молитви (можна навіть вважати це даром), але немає нікого, кому не можна було б молитися. Нам потрібно лише молитися з вірою.

Стежте за часом, який іде на обговорення цього питання. Можливо, всі міфи розглядати не варто, можна обмежитися одним або двома. Крім того, ви можете не розбирати ці міфи, а запитати учасників групи, чи не думали вони про свої власні міфи, пов'язані з молитвою. Це залежить від рівня групи.

Ціль № 3	Обговорити важливість різних складових молитви	Час _____
-----------------	---	-----------

Зараз ми не будемо розглядати хвалу, подяку та сповідання, оскільки вони розглядалися в уроці 4.

1. Чи відводите ви час на те, щоб слухати Бога? Як це у вас відбувається?

Заохочуйте присутніх ділитися своїм досвідом чи розповідати, чому їм важко слухати Бога. Чи важко перебувати в тиші? Чи важко розпізнавати Його голос?

2. На чому часто бувають зосереджені наші прохання? Чи є прийнятною молитва за особисті потреби? Скільки часу ми проводимо в молитві за наші духовні потреби?

Дуже часто ми зосереджені на фізичному — гроші, здоров'я. Немає нічого хибного у молитві за такі потреби, якщо при цьому ми розуміємо, що найбільше Боже бажання полягає не в тому, щоб зробити наше життя легшим, а у тому, щоб ми шукали Його у труднощах, ставали ближчими, уподібнювалися до Нього, щоб через Нього досягали перемоги. Бажанням нашого серця у таких молитвах має бути те, щоб Він прославлявся в нашому житті. А прославляється Він не завжди задоволенням наших фізичних бажань. Коли ж ми прагнемо духовного, прагнемо зростання, мудрості, виявлення Його сили у наших життєвих ситуаціях, тоді ми неодмінно прославляємо Його.

3. Чи став розділ про заступництво спонуканням до встановлення нової високої мети у духовному житті? Які зміни ви прагнете здійснити у цій сфері? (Вправа 6).

Можливо, вам треба спонукати присутніх до розмови про те, скільки часу вони проводять у заступництві за різні згадані сфери та чому важливо долучатися до заступницької молитви.

1. Чи молитесь ви молитвами Царства? Як перетворити молитовне прохання на молитву Царства? (Вправа 9).

Чимало людей просить про молитву. Комуś потрібна робота. У когось якась фізична проблема. У когось розрив у стосунках. Як ми можемо молитися за людей таким чином, щоб наші молитви зосереджувалися на Божому Царстві?

2. Якщо ви маєте досвід посту (здобутий або після виконання завдання з вправи 10, або раніше), розкажіть про отриману користь.

Тут слід підкреслити, що є різні види посту і що не слід постити заради схвалення інших людей або для того, щоб довести їм свою духовність. Коли ми це зрозуміємо, то зможемо відчувати велику свободу для того, щоб упокорюватися перед Богом і шукати Його. Деяким через хвороби або ті чи інші обмеження важко чи взагалі неможливо повністю постити, але ми можемо принести Богові те, що нам під силу.

3. Хто провів одну годину в молитві, дотримуючись запропонованого в уроці розкладу? Яку науку ви добули для себе? (Вправа 11).

Буває дуже корисно примушувати себе до інших моделей молитви, які дозволяють подивитися на молитву по-новому. Мало кому спало б на думку співати Богові під час молитви або проводити багато часу з Ним у мовчанні. Часто ми починаємо нервувати, коли настає тиша, бо нам здається, що хтось щось повинен комуś казати. Проте ми можемо дисциплінувати себе в мовчанні, щоб насолоджуватися Божою присутністю та слухати Його, якщо Він вирішить у цей час звертатися до нас у якийсь особливий спосіб.

4. Який ви маєте досвід спільної молитви? Чи є у вас люди, які погодяться молитися з вами в єдності? Чи потрібно вам розвивати цей напрямок у себе в церкві? (Вправа 12).

Вам слід зробити все для того, щоб учасники вашої групи виконали цей проект успішно. Мабуть, найбільшою мотивацією може стати можливість виконати його як груповий проект. Для цього слід домовитися про певний день і місце для зустрічі. Якщо є можливість, то можна провести його у церкві — це один з варіантів. Але якщо ви зберетеся в церкві, все одно рекомендуйте людям провести частину свого молитовного часу на вулиці. Ключем до того, щоб цей час був корисний, нерідко стає різноманіття. Саме з цієї причини у запропонованому розкладі на різні години прописані різні теми. Якщо ви не будете виконувати цей проект цілою групою, то вам потрібно весь час розпитувати учасників групи про їхні плани, допоки ви не впевнитесь, що усі виконають цей проект. Ви можете надихнути їх історіями з життя великих християн, які вели за собою багатьох інших і для яких молитва була першорядною справою.

Також приділіть час обговоренню запропонованого розкладу, а також тих змін, які, можливо, знадобляться для вашої групи. Якщо у вашій групі є лідери, які несуть ті чи інші служіння, то, можливо, їм варто розділити свій час так, щоб зосередитися на різних аспектах свого служіння — але лише після того, як вони відведуть достатньо часу для розвитку своїх особистих стосунків з Богом.

Постарайтесь викликати в них радісне піднесення через те, що перед ними відкривається можливість зробити молитву пріоритетом у своєму житті та побачити, що Бог хоче здійснити для них!

Проект «Духовний щоденник»

Якщо під час семінару ви про це ще не говорили, то попросіть присутніх поділитися змінами у проведенні часу свого тихого спілкування, які під впливом цього уроку вони хочуть зробити або вже почали робити. Якщо потрібно, проведіть обговорення.

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте усі разом уголос Євреїв 11. Тепер попросіть хоча б одного з присутніх прочитувати вірші 17–20 з пам'яті. Якщо учасники групи дотримувалися розкладу, то зараз вони вже вивчили напам'ять половину розділу. Якщо потрібно, підбадьорте їх.

 Завершення**1. Підсумок ключових моментів**

Запитайте, чи є ще питання. Підсумуйте ключові моменти, які ви обговорили протягом семінару. Заохочуйте учасників групи до того, щоб вони ділилися отриманими знаннями з іншими людьми та починали практикувати у своєму житті те, про що вони дізналися з курсу.

2. Підготовка до наступного семінару

- До початку наступного семінару учасники групи мають повністю опрацювати урок 6. Вони мають принести виконану роботу на наступну зустріч для обговорення та оцінювання.
- Зверніть увагу учасників групи на те, що проект має бути безпосередньо пов'язаний з розмірковуванням та вивченням напам'ять. Поясніть, що їм представлено доволі важкий приклад розмірковування над Писанням та вивчення його напам'ять. Проте в проекті вони повинні скласти свій власний **реалістичний** план того, що вони можуть зробити за найближчих півроку. Тут залучено багато чинників. Крім того, оскільки цей урок присвячено Біблії, він повинен якимось вплинути на проекти «Духовний щоденник» та «Вивчення напам'ять», а тому цілком може бути таке, що щось зміниться у тому, як вони виконуються.

3. Молитва

Попросіть присутніх розділитися на групи по дві-три особи та поділитися тими труднощами і благословеннями, які вони переживають у своєму служінні. Дайте їм трохи часу, щоб вони встигли поділитися своїми тягарями та помолитися один за одного.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте записувати свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті:

- У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Наскільки добре мені вдалося вчасно почати та закінчити зустріч? Чи правильно я вибрав цілі для цієї групи?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
 - Що мені слід перевірити та зробити, щоб день молитви був успішним? Як я буду мотивувати учасників, які неправильно розподіляють час?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку, щоб почати підготовку до наступного семінару.

Живе та діяльне Боже Слово

С Е М І Н А Р

7

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 6. Дотепер, напевно, у вас сформувалося доволі чітке уявлення про те, наскільки першочерговими завданнями учасники вашої групи вважають для себе читання та вивчення Біблії, вивчення біблійних уривків напам'ять та розмірковування над ними. Тому вам неодмінно слід вирішити, що для цієї групи є найважливішим, і відповідним чином планувати перебіг зустрічі.
- Ви обов'язково маєте добре орієнтуватися в проекті та бути готовим відповідати на запитання. Пам'ятайте, що учасники групи повинні три тижні користуватися планом з додатка Б, і лише після цього вони зможуть приступити до цього проекту.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 7, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть учасників групи розповісти про відповіді на молитву, які вони отримали впродовж минулого тижня. Помоліться вдячною молитвою, що Бог вислуховує Свій народ і відповідає йому.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Чи дійсно ви переглядаєте підручники, щоб перевірити виконані завдання? Без підзвітності багато учасників групи втратять мотивацію. Вони будуть серйозно ставитися до роботи над курсом лише тоді, коли побачать таке ставлення у вас.

Ціль № 1	Розглянути переваги, які християнин отримує у своєму житті завдяки Божому Слову	Час _____
----------	---	-----------

- 1. Що ви дізналися про важливість Божого Слова, розмірковуючи над порадою, яку Павло дав Тимофієві в 2 Тимофія? (Вправа 1).**
- 2. Розгляньте сім переваг, наведених в уроці. Яка з цих переваг виявляється у вашому житті найслабше? Що ви можете зробити, щоб скористатися цією перевагою повніше?**

Нижче подано перелік переваг.

- 1) Духовне зростання
- 2) Збільшення віри
- 3) Керівництво для нашого життя
- 4) Захист від гріхопадінь
- 5) Захист від нападів сатани
- 6) Навчання про всі головні доктрини
- 7) Успіх у християнському житті

Зазвичай ми не отримуємо всіх цих переваг, оскільки читання та вивчення Божого Слова, а також розмірковування над ним не є для нас пріоритетною справою. Те, чим ми не користуємося, не може стати нам у пригоді.

- 3. Що означає успіх у християнському житті?**

Це питання можна розглянути не стільки окремим пунктом, скільки немов узагальненням розмови про інші переваги.

- 4. Як ми можемо надати вищий пріоритет Божому Слову, щоб отримати більше переваг?**

Прослідкуйте за тим, щоб присутні зрозуміли, що ділитися здобутими знаннями з іншими також є пріоритетною справою. Розповідаючи іншим, ми повторюємо правду і цим закарбовуємо її в нашому розумі та житті, а також допомагаємо іншим.

- 5. Розповісти про інші або аналогічні переваги, помічені в Псалмах 119 і 19. (Вправи 2 та 3).**

Ціль № 2	Закликати учасників групи до більш регулярного та глибшого читання Біблії	Час _____
----------	---	-----------

- 1. Які переваги дає систематичне читання Біблії від початку до кінця? (Питання 6).**
- 2. Обговорити практичність різних планів читання Біблії.**

Попросіть тих учасників групи, хто регулярно читає Біблію, розповісти про плани, якими вони користуються. Наприклад, чи дотримуються вони такого плану, який охоплює цілу Біблію, чи просто читають ті книги Писання, які їм цікаво. Розгляньте три варіанти, подані в додатку, і запитайте присутніх, у чому вони бачать сильні та слабкі місця цих планів.

- 3. Як ми можемо читати Біблію з більшою ефективністю?**

Було згадано чотири сфери: концентрація, розуміння, розмірковування, молитва словами Писання. Просто читати легко, але це не є метою. Мета полягає у тому, щоб взяти

щось із читання. Обговоріть, яке місце має займати кожен із цих пунктів. Ключовою думкою має бути те, що жоден з них не може здійснюватися похапцем. Для отримання користі потрібен час.

4. Яку вагому ціль з читання Біблії ви поставите перед собою? (Вправа 4).

Попросіть присутніх розповісти про визначені цілі та про те, яким чином вони планують їх досягати.

Ціль № 3	Поділитися перевагами вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням	Час ____
-----------------	--	----------

1. Які є характерні особливості якісного методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням?

- 1) Цей метод достатньо простий, щоб людина зі звичайним рівнем розумового розвитку та духовного зацікавлення могла дотримуватися його без сторонньої допомоги.
- 2) Цей метод достатньо спеціалізований, завдяки чому при його використанні людина не сприймає текст поверхово, витягуючи вірші з контексту, а вдумливо досліджує деталі.
- 3) Цей метод зорієнтований на застосування, а не лише на теоретичне дослідження.
- 4) Цей метод займає розумний відрізок часу.
- 5) Цей метод ґрунтується на принципах, що передбачають передачу засвоєного іншим.

2. Запитайте, чи є запитання щодо запропонованого плану читання з молитовним розмірковуванням.

Прослідкуйте, щоб учасники групи добре його зрозуміли.

3. Усі разом перегляньте завдання до Марка 2:1–12; просіть усіх учасників групи поділитися своїми результатами виконання вправи 5.

Те, наскільки детально слід розібрати це завдання, залежить від рівня вашої групи. Якщо вам здається, що вони добре розуміють, про що йдеться, то переходьте до варіантів застосування, які вони взяли з цього уривку. Просіть, щоб кожен присутній поділився одним варіантом застосування у своєму житті.

Ціль № 4	Обговорити можливості для розвитку в сфері вивчення напам'ять/розмірковування	Час ____
-----------------	--	----------

Велика частина цього уроку відведена на докладне пояснення системи «8 × 8». Тих, хто погодиться повністю дотримуватися цього плану, буде небагато, але він був представлений не для цього. Він потрібен, щоб показати, які є можливості. Прослідкуйте, щоб ніхто не сприймав цю систему за непохитний єдино правильний спосіб. Це лише приклад, з якого можна чогось навчитися.

1. У чому полягає головна мета розмірковування? (Питання 10).

Природним результатом розмірковування є запам'ятовування, однак мета — це не вивчення напам'ять. Мета — це насадження Божих принципів у глибинах нашого серця, щоб вони могли стати частиною нашого ества.

2. Який найефективніший принцип вивчення Писання напам'ять підкреслюється в Псалмі 119? Наскільки буквально нам слід це сприймати? (Питання 11).

Там часто повторюється думка про розмірковування над Писанням вдень і вночі. Це дуже сильне твердження щодо того, як ми повинні насичуватися Писанням.

3. Чи є у вас запитання щодо системи «8 × 8»?

Переконайтеся, що учасники групи дійсно розуміють, як побудована ця система, як відбувається регулярне повторення віршів, що означають різні рівні, планова перевірка тощо. Якщо потрібно, повторіть ще раз.

4. Як ви вважаєте, чи є цінність у системі «8 × 8»? Як би ви її підлаштували під власні потреби або інтереси? На вашу думку, скільки часу ви могли б триматися цього плану?

Це питання має допомогти учасникам групи проаналізувати, наскільки серйозно та глибоко вони готові або можуть зобов'язати себе до цієї справи. Вони не зможуть скласти дійсний план, поки не буде закінчена робота над вправою 6.

Ціль № 5	Розповісти про свій поступ щодо часу тихого спілкування та вивчення Біблії напам'ять	Час _____
----------	--	-----------

Проект «Духовний щоденник»

Запитайте, чи учасники групи після роботи над цим уроком вже змінили (або вирішили змінити) щось у своєму часі тихого спілкування. Якщо так, то які це зміни та у чому їхні причини?

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте усі разом уголос Євреїв 11. Тепер попросіть хоча б одного з присутніх процитувати вірші 21–23 з пам'яті. Нагадайте, що вони мають використовувати систему «8 × 8» у подальшій роботі над цим проектом. Ніхто не зобов'язаний вивчати напам'ять по 8 віршів за тиждень, якщо сам цього не бажає, але спонукайте учасників групи вивчати по 4 вірші та зосередити увагу на тому, щоб повторювати їх щогодини, 8 разів на день. Для більшості це буде складно, але група виявить більшу готовність та завзяття, якщо учасники робитимуть це разом. Ви можете розділити їх на пари, щоб вони телефонували одне одному кілька разів на тиждень і розпитували одне одного про успіхи.

△ Завершення

1. Підсумок ключових моментів

У цьому уроці є кілька вагомих завдань, які спонукають нас щоденно проводити більше часу в Слові Божому та брати з нього більше користі. Секрет полягає в тому, щоб виявляти дисциплінованість у цій галузі свого життя. Коли ви бачите Біблію, вона повинна оживати для вас і діяти у вашому житті. Це не підручник, який ви прочитаєте один раз, щоб скласти іспит, а потім поставите на полицю, де він простоїть до кінця вашого життя. Слово Боже повинно мати можливість працювати у вашому серці та розумі регулярно, щодня.

2. Підготовка до наступного семінару

- Готуючись до наступного семінару, учасники групи мають опрацювати урок 7. Прослідкуйте, щоб усі присутні знали, де і коли буде проходити наступний семінар.
- У цьому уроці великий обсяг завдань з читання. Крім того, пропонується ще дві глави за бажанням. Це треба взяти до уваги, плануючи роботу над матеріалом уроку.
- Упродовж цього тижня під час виконання проекту «Вивчення напам'ять» потрібно буде вивчити напам'ять п'ять віршів, бо інакше вийде нелогічний розрив між вір-

шами. Нагадайте, що впродовж найближчих трьох тижнів учасники групи повинні користуватися системою «8 × 8».

- У цьому уроці буде два проекти. Проект 1 — це дещо глибше вивчення Євреїв 11; учасники групи вже повинні добре орієнтуватися в цьому розділі. Проект 2 допоможе учасникам групи застосовувати на практиці те, що вони дізналися про керівництво. Прочитайте цей проект разом, щоб група була до нього готова. Дехто з присутніх може вважати, що зараз у них немає потреби приймати якісь серйозні рішення. Їм слід добре подумати про можливі вагомні справи у своєму житті, перш ніж братися до виконання цього завдання. Крім того, принаймні частину цього проекту можна поєднати з часом тихого спілкування. Це може бути можливістю для пошуку Бога.

3. Молитва

Попросіть кількох присутніх помолитися і подякувати Богу за Його Слово та переваги, яке воно приносить у житті.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте молитися за тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
 - Чи є якісь ще досі не улагоджені адміністративні питання? Обов'язково регулярно переглядайте підручники та зошити учасників групи. Виявляйте пильність.
3. У найближчий день-два відведіть час для того, щоб довідатися, як Бог оцінює те, як ви проводите групу. Чи даєте ви Йому можливість вас скеровувати? Чи покладаєтеся ви на Нього, сподіваючись від Нього здійснення тих духовних справ, які може зробити лише Він? Чи, можливо, ви намагаєтеся домогтися результатів від людей, покладаючись на власні сили? Чи бачите ви Божу дію в житті учасників групи?
4. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку, щоб почати підготовку до наступного семінару.

Ходіння вірою

С Е М І Н А Р

8

I. Перед семінаром

- Перегляньте урок 7 та всі завдання з читання, які є у ньому. Щоб проводити якісне обговорення, ви маєте добре пам'ятати зміст. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Принесіть на семінар своє власне дослідження, виконане до проекту 1. Крім того, обов'язково пройдіть етапи з проекту 2, якщо останнім часом ви цього не робили, щоб мати можливість поділитися свіжим особистим досвідом.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 8, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви. Проведіть час у відкритому спілкуванні, щоб присутні мали можливість поділитися глибокими істинами, які Бог об'являв їм упродовж минулих тижнів і місяців, а також тоді, коли вони застосовували у своєму житті інформацію, представлену в цьому курсі.

△ Адміністративні моменти

Обов'язково внесіть найновіші відомості до журналу. Сюди входить облік відвідуваності та перевірка того, чи виконані всі проекти та письмові завдання в підручнику.

△ Обговорення

Ціль № 1	Заохочувати учасників групи до глибшого розуміння біблійної віри	Час _____
----------	--	-----------

1. Пояснити те визначення віри, що подається в цьому уроці.

У цьому уроці дається таке визначення віри: «Віра — це довірлива реакція людини на те, як Бог об'являє Себе у Своїх словах та діях». Беручи до уваги запропоновані відповіді на це питання, можливо, ви відчуєте потребу поглибити розуміння віри. Для цього можете поставити таке запитання.

2. Як би ви пояснили іншій людині, що таке віра? Наведіть приклад, який пояснював би, що таке віра. (Вправа 1).

Слідкуйте за тим, щоб центром обговорення була саме віра в Бога, а не просто будь-яка віра. У главі «Труднощі, пов'язані з вірою» наведено чимало прикладів, які можуть згадати учасники групи, розмірковуючи про те, як це стосується нашої віри в Бога.

3. Перерахуйте та обговоріть перешкоди для віри.

Розділіть присутніх на групи по три-чотири особи та попросіть їх спільно розглянути п'ять перешкод для віри, наведених в уроці, і поділитися тим, що вони взяли для себе. Попросіть їх приділити основну увагу вправі 3, зокрема тому, як вони намагаються впоратися з розглянутими труднощами.

4. Що ми можемо зробити для збільшення віри?

Продовжуючи працю в групах по три-чотири особи, обговоріть чотири способи, наведені в уроці. Просіть учасників групи згадувати приклади з власного життя, а не лише називати пункти. Тут використовуються результати вправ 5 і 6. Робота у невеличких групах потрібна для того, щоб кожний присутній міг долучитися до обговорення.

5. Що ви дізналися про віру, працюючи над проектом 1?

Попросіть кожного учасника групи назвати, який приклад було обрано та чому саме цей? Далі запитайте, який зв'язок це має з їхнім життям.

Ціль № 2	Обговорити засоби та умови отримання Божого керівництва	Час _____
-----------------	--	-----------

1. Чи має Бог окремий задум для кожної людини, чи, радше, Його план є загальним для всіх?

Відповідь на це запитання не є однозначною, вона буде залежати від богословських поглядів людини. З цього уроку буде зрозуміло, що Бог має окремий задум для кожної людини, але кожна людина має свободу вибору щодо того, іти за цим задумом чи ні.

2. Поясніть наведені в уроці п'ять засобів для отримання Божого керівництва. Розгляньте їхню спільну дію.

В уроці було названо такі засоби: Біблія, Святий Дух, обставини, які посилає провидіння, освячений здоровий глузд та мудра порада. Важливо, щоб учасники групи розуміли, як ці різні засоби діють разом та об'являють нам Боже керівництво. Біблія завжди буде головним засобом, але інші способи також важливі в процесі прийняття рішень.

3. Як наш теперішній послух пов'язаний з Божим керівництвом для нашого життя? Що ми вже знаємо про Божу волю щодо нас? (Вправа 8).

Дуже часто трапляється так, що ми не отримуємо керівництва, оскільки ми не виявили послуху до того, що нам вже було об'явлене. Попросіть кількох учасників групи розповісти про Божу волю для нас, про яку сказано у віршах вправи 8. Зауважте, що автор книги «Християнський секрет щасливого життя» називає волю, віддану Богові, однією з труднощів. Який тут зв'язок з послухом?

4. Яку роль у нашому прийнятті рішень відіграють відкриті двері?

У цьому уроці прямо говорилося про двері, відкриті для служіння. Головне питання у тому, що не завжди варто використовувати всі наявні можливості і що іноді серед того,

що відкрилося перед нами, треба вибирати найкраще. Заохочуйте присутніх ділитися прикладами відкритих дверей у їхньому власному житті. Просіть, щоб вони розповідали, як вони поводитися в тих випадках.

5. Чи правильно «розстилати руно»? Чому так або чому ні?

Ви можете обговорити два приклади з Біблії, які наводяться в уроці. В уроці немає остаточного підсумку, а тому можна говорити, що такий спосіб можливий. Але як і в багатьох інших питаннях, цей спосіб цілком можливо довести до крайнощів; ним не варто користуватися постійно. Проте Бог може бути дуже милостивим до нас, коли ми шукаємо Його волі з вірою. Цілком очевидно, що люди з цих прикладів щиро хотіли пізнати Божу волю, але вони шукали підтверджень. У випадку з Гедеоном чітко видно присутність страху. Слуга Авраама просто прагнув однозначності у своїх пошуках. Йонатан сміливо йшов уперед. Усі вони були в різних обставинах.

Ціль № 3	Розглянути та застосувати етапи пізнання Божої волі	Час _____
-----------------	--	-----------

1. *Попросіть присутніх назвати вісім етапів пізнання Божої волі, які наводяться в уроці.*

Заохочуйте їх до того, щоб вони підтверджували кожен етап місцями Писання. Ми не завжди проходимо ці етапи у тій послідовності, у якій вони представлені, але щоразу, коли ми стикаємося з якимось важливим рішенням, кожен із них є важливим.

2. *Попросіть учасників групи розповісти про власний процес прийняття рішень. (Проект 2).*

Під час планування подбайте про те, щоб залишити учасникам групи достатньо часу, аби вони могли розповісти про свій процес прийняття рішень. Можливо, не всі присутні зараз мають приймати якесь серйозне рішення. Дехто з учасників групи міг цей проект не виконати. Якщо серед присутніх є ті, хто не зробив цей проект, занотуйте це собі, щоб згодом повернутися і перевірити його виконання. Це не лише проект, це можливість для практичного учнівства.

Зосередьте особливу увагу на ключових запитаннях, які вони собі склали на майбутнє. Ось один із варіантів такого переліку:

- Чи є в моєму житті якийсь гріх, за який я відчуваю докір Святого Духа? Чи засмучував я Святого Духа?
- Чи виявляв я послух до того, що Бог вже мені показав? Чи вгашав я Святого Духа якимось чином, коли Він намагався провадити мене?
- Яке в мене ставлення до життя — залежності (тобто віри) чи незалежності, що виявляється думкою: «Я все маю зробити сам»?
- Чи відкидав я поради? Чому?
- Що принесе найбільше слави Богові?
- Чи готовий я прийняти рішення, зробивши все, що я знаю, та поклавшись на те, що Бог веде мене? Яке у мене ставлення до прийняття рішення — страх і сумнів чи віра?

Ціль № 4	Переглянути поступ у проектах «Духовний щоденник» і «Вивчення напам'ять»	Час _____
-----------------	---	-----------

Проект «Духовний щоденник»

Проект 2, ймовірно, виконувався впродовж часу тихого спілкування за останній тиждень, а через обговорення роботи над двома іншими проектами у вас, напевно, майже

не залишиться часу. Але у будь-якому разі заохочуйте учасників групи до того, щоб вони виявляли вірність у роботі над курсом.

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте разом Євреїв 11. Попросіть когось одного процитувати вірші 24–28 з пам'яті. Запитайте, як просувається робота з системою «8 × 8». Чи вдавалося їм читати ці вірші по вісім разів на день? Чи допомогло це вивчити їх напам'ять? Чи допомогло це в розмірковуванні? Якщо вони цього не робили, то що здалося їм таким складним? Заохочуйте їх до того, щоб цього тижня вони спробували знову.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Згадайте основні моменти цього уроку, які стосуються віри та керівництва. Напевно, це одна з найважливіших тем у нашому щоденному християнському житті. Саме з цієї причини ми й вивчаємо напам'ять Євреїв 11. Тут згадуються величні герої віри, які також мали приймати життєві рішення. Вони були недосконалими людьми, але вони ходили вірою.

2. Підготовка до наступного семінару

- Готуючись до наступного семінару, учасники групи мають опрацювати урок 8. Велика частина цього уроку пов'язана з проектом 9, основою якого є дослідження.
- Розгорніть урок на сторінці, де подається проект (частина 1), та прочитайте його. Прослідкуйте за тим, щоб усі розуміли, що вони мають робити. Підкресліть, що, попри те, що в уроці сказано про 13 рис, учасники групи мають опрацювати лише сім. Обговорення на наступному семінарі будуть здебільшого пов'язані з тим, що вони довідалися під час роботи над цим проектом.
- Тепер перейдіть до другої частини цього проекту. Заохочуйте учасників групи до уважного розмірковування під час досліджень. Вони мають вирішити, робота над якою рисою принесе їм зараз найбільшу користь.
- Зазначте, що цього разу під час роботи над проектом «Вивчення напам'ять» треба вивчити напам'ять лише три вірші (з огляду на розбивку на вірші).
- Наступного разу має бути іспит на основі матеріалу уроків 5–8. Порекомендуйте учасникам групи переглянути та повторити цілі та найголовніші пункти цих уроків.

3. Молитва

Помоліться про ті рішення, які зараз мають приймати учасники вашої групи. Якщо у вас велика група, розділіть присутніх на групи по три особи, щоб вони могли розповісти про свої переживання на глибшому особистому рівні.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Обговорення на тему пошуку Божої волі повинно було показати вам, які нагальні молитовні потреби зараз є в житті учасників групи.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.

- Наскільки добре мені вдалося вчасно почати та закінчити зустріч? Чи правильно я вибрав цілі для цієї групи?
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку, щоб почати підготовку до наступного семінару.

Духовна переміна

С Е М І Н А Р

9

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 8. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Виберіть рису, над якою ви працюватимете під час підготовки. Дотримуйтеся вказівок у проекті, частині 2. Так ви краще розумітимете учасників групи, коли вони розповідатимуть про свої відкриття та труднощі. Будьте готові й самі розповідати про те, з чим довелося зіткнутися вам.
- Зараз прийшов час перевірити місячні плани роботи над курсом у кожного учасника групи, щоб оцінити їхні успіхи в роботі над проектом «Духовний щоденник». Сплануйте роботу так, щоб мати час на кожного учасника або до початку семінару, або після його закінчення.
- Прослідкуйте, щоб у вас були примірники іспитів для кожного учасника групи.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 9, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть одного або двох присутніх поділитися думкою, яка у них виникла під час читання Біблії минулого тижня, і розпочніть семінар молитвою.

△ Адміністративні моменти

Перевірте, щоб записи про присутність кожного учасника групи були занесені у журнал належним чином. Вам знадобиться трохи більше часу, щоб перевірити виконання проекту; крім того, вам потрібно буде подивитися, який є поступ із незакінченими проектами.

Обговорення

Ціль № 1 Визначити розуміння розглянутого в уроках 5–8

Час _____

Роздайте примірники іспиту, що охоплює цей матеріал. На роботу над іспитом відведіть 20 хвилин. Проінструктуйте учасників, щоб вони записували ті відповіді, які їм здаються найточнішими. По завершенні попросіть присутніх обмінятися роботами та поставити одне одному оцінки. Якщо є потреба, дайте відповіді на запитання. Обов'язково внесіть оцінки до журналу.

Ціль № 2

Зрозуміти, що означає відданість Богові та як вона пов'язана з розвитком благочестивого характеру

Час _____

1. Попросіть учасників групи поділитися тим, що вони довідалися під час роботи над вправою 1, у якій вони досліджували, як вживається слово «благочестя».

Вони мають або підсумувати все те, що вони дізналися, або назвати, що видалося їм найважливішим.

2. Як у вашій християнській громаді люди розуміють та виявляють відданість Богові? Чи відрізняється їхнє розуміння та практичне виявлення від того, як така відданість описується в уроці? Як?

Можливо, вам потрібно буде розглянути разом із присутніми діаграму 8, де показано трикутник відданості Богу, основою якого є і Божий страх, і Божа любов, які приводять до зростання прагнення людини до Бога.

3. Як ви розумієте зв'язок між відданістю Богові та благочестивим характером?

Учасники групи, напевно, зможуть пов'язати духовний розвиток та побожність з тим, який пріоритет людина надає Богові.

4. Розгляньте з учасниками групи принципи духовного характеру, окреслені в уроці. Попросіть викласти своїми словами.

Подбайте про те, щоб усі зрозуміли, що є певний парадокс, коли людина сподівається, що Бог щось здійснить, і в той самий час розвиває у собі глибоке бажання, щоб бажане сталося.

5. Усвітлі того, що ви вивчили на цьому уроці, як би ви відреагували на таку ситуацію?

Уявіть, що у вашій церкві є молодий чоловік, який критикує геть усе. Він ніколи слова доброго не скаже ні про кого. Йому завжди вдається знайти якийсь гандж у своїх ближніх, він не задоволений служінням керівника молоді, диякони йому не догодили, і жодна з ваших проповідей йому не до смаку. До всього він ставиться негативно. Його дружина кілька разів казала йому про його критичний дух, але він нічого з ним не робить. І от якось у бесіді з ним ви зачіпаєте його звичку все і всіх на світі ганити, а він вам у відповідь каже таке: «Я це за собою добре знаю, але нічого з цим не вдію. Вже така в мене вдача. Якщо я маю змінитися, то Бог — єдиний, хто може якось мене змінити».

Ціль № 3

За допомогою проекту показати, як далеко може сягати благочестивий характер і як його можна розвивати в нашому житті

Час _____

1. Перегляньте перелік із 13 рис характеру та попросіть учасників групи назвати один позитивний та один негативний приклад того, як ця риса може виявлятися. (Проект, частина 2).

Тут не обов'язково давати особисті приклади. Коли будуть даватися приклади, слідкуйте за тим, щоб не було розбіжностей із запропонованими визначеннями рис.

- 2. Розділіть групу на пари, щоб присутні могли поділитися одне з одним тими слабкими сторонами, які вони вибрали для докладного дослідження, звертаючи при цьому особливу увагу на стратегію зміцнення цієї сфери свого життя. (Проект, частина 2).**

На це слід відвести близько 20 хвилин. Мета частини 2 цього проекту — допомогти у виконанні обов'язку активно прагнути до праведності. Робота над проектом мала б допомогти учасникам групи подумати про практичні кроки до посилення тих сфер їхнього життя, де вони помічають моральну слабкість. Потім попросіть їх разом помолитися.

Ціль № 4	Переглянути поступ у проектах «Духовний щоденник» і «Вивчення напам'ять»	Час _____
-----------------	---	-----------

Проект «Духовний щоденник»

Попросіть учасників групи просто сказати, наскільки їм вдається виявляти вірність у тому, щоб щодня проводити по годині часу тихого спілкування. Заохочуйте їх прагнути до цього, особливо у світлі цього уроку про відданість Богові.

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте разом Євреїв 11. Попросіть когось одного процитувати вірші 29–31 з пам'яті. Запитайте, як просувається робота з системою «8 × 8». Чи побачили вони її ефективність? Які особисті плани вони обмірковують для виконання вимог проекту в уроці 6?

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Попросіть когось із присутніх прочитати розділ «Підсумок уроку».

2. Підготовка до наступного семінару

- Готуючись до наступного семінару, учасники групи мають опрацювати урок 9.
- Знайдіть в уроці проект та підкресліть, що для його виконання потрібно буде спілкуватися з іншою людиною.
- Підтвердьте час і місце проведення наступного семінару.

3. Молитва

Помоліться про ті рішення, які зараз мають приймати учасники вашої групи. Якщо у вас велика група, розділіть присутніх на групи по три особи, щоб вони могли розповісти про свої переживання на глибшому особистому рівні.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.

- Наскільки добре мені вдалося вчасно почати та закінчити зустріч? Чи правильно я вибрав цілі для цієї групи?
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати?
 - На якому духовному рівні зараз перебуває ця група? Чи відповідають їхнім потребам ті дискусії, що відбуваються під час зустрічі? (Якщо ні, то вам потрібно буде відвести додатковий час для підготовки такого обговорення, яке було б кориснішим для вашої групи).
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку, щоб почати підготовку до наступного семінару.

Посвячене християнське життя. Іспит 2

Ім'я _____ Дата _____ Оцінка _____/100

Частина 1 — Визначення ключових термінів

Напроти кожного визначення вкажіть літеру, яка позначає відповідний термін. 2 бали за кожную відповідь. (Не до всіх термінів є визначення. До кожного визначення можлива лише одна відповідь).

а) розмірковування	1. ____ — витривалість у тих ситуаціях, що виникають, заради вищої мети та добра.
б) вдоволення	
в) невідступність	2. ____ — особисте прохання про щось необхідне або бажане.
г) заступництво	3. ____ — благання про щось за іншу людину.
д) добротливість	4. ____ — спільна дія двох (або більше) сторін, при якій кінцевий результат перевищує сукупність результатів цих сторін, здобутих відокремлено одна від одної.
е) застосування	
ж) вивчення
напам'ять	5. ____ — процес використання істини, яку ви пізнали, у повсякденному практичному житті.
з) благання	6. ____ — серйозне та тривале розважання над тією чи іншою темою.
и) синергія	7. ____ — це така відданість людини Богові, завдяки якій в її житті віддзеркалюється Божий характер та Його бажання.
к) благочестя або
побожність	8. ____ — рішучість просити доти, доки не буде отримана відповідь.
л) прохання	9. ____ — вміння тримати під контролем свої емоції, бажання, потяги та вчинки задля вищих цілей та ідеалів.
м) терпеливість	
н) стриманість	10. ____ — постійний спокій у душі, свобода від переживань, заснована на задоволенні своїм становищем.
о) добрість	

Частина 2 — Заповнити пропущені місця

1. Назвіть шість складових молитви, наведених в уроці 5 (2 бали за кожную відповідь).

- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
- е) _____

2. Запишіть п'ять із семи принципів молитви, викладених в уроці 5. (3 бали за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
3. Назвіть п'ять характерних особливостей якісного методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням. (3 бали за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
4. Назвіть та поясніть п'ять перешкод для віри, які наводяться в уроці 7. (3 бали за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
5. Назвіть п'ять способів, якими Бог нас скеровує, як вони подаються в уроці 7. (3 бали за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____
- д) _____
6. Назвіть чотири ділянки, які впливають на зростання та розвиток віри, як було вказано в уроці 7. (2 бали за кожну відповідь.)
- а) _____
- б) _____
- в) _____
- г) _____

Відповіді до іспиту 2

Частина 1 — Визначення ключових термінів — загалом 20 балів

1. м) терпеливість;	6. а) розмірковування
2. л) прохання;	7. к) благочестя або побожність
3. г) заступництво;	8. в) невідступність;
4. и) синергія	9. н) стриманість
5. е) застосування	10. б) вдоволення

Частина 2 — Заповнити пропущені місця

- Наведені у будь-якій послідовності — загалом 12 балів
 - Хвала;
 - сповідання;
 - слухання;
 - прохання;
 - заступництво;
 - подяка.
- У відповіді має бути наведено п'ять з цих семи принципів — загалом 15 балів
 - Молитва — діалог з Богом;
 - основа молитви — це те, Ким є Бог;
 - основою молитви є те, що зробив Христос;
 - молитва є наказом;
 - молитви треба вчитися;
 - молитва чинить зміни;
 - для молитви потрібна посвята.
- Наведені у будь-якій послідовності — загалом 15 балів
 - Цей метод повинен бути простим;
 - цей метод повинен бути достатньо спеціалізованим;
 - цей метод має бути зорієнтованим на застосування;
 - цей метод повинен займати мінімум часу;
 - цей метод має бути придатним до подальшої передачі.
- Наведені у будь-якій послідовності — загалом 15 балів
 - Невірство;
 - страх;
 - сумніви;
 - хвилювання;
 - незалежність.
- Наведені у будь-якій послідовності — загалом 15 балів
 - Біблія;
 - Святий Дух;
 - обставини, які подає провидіння;
 - освячений здоровий глузд;
 - мудра порада.

6. Наведені у будь-якій послідовності — *загалом 8 балів*
- а) Поклоніння та хвала;
 - б) знання Біблії;
 - в) вдячність;
 - г) практичне застосування віри.

Бали за іспит

Частина 1

Питання 1–10	2 бали за кожену відповідь	20 балів
--------------	----------------------------	----------

Частина 2

Питання 1	2 бали за кожену відповідь	12 балів
-----------	----------------------------	----------

Питання 2	3 бали за кожену відповідь (п'ять із семи принципів)	15 балів
-----------	---	----------

Питання 3–5	3 бали за кожену відповідь	45 балів
-------------	----------------------------	----------

Питання 6	2 бали за кожену відповідь	8 балів
-----------	----------------------------	---------

Всього: 100 балів

Розуміння страждань

10

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 9. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Знайдіть свій проект, який ви виконували, коли самі вивчали цей курс, і перегляньте його.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 10, щоб роздати учасникам групи в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви. Попросіть двох присутніх коротко розповісти про те, що впродовж тижня Бог відкрив їм нового щодо страждань.

△ Адміністративні моменти

Обов'язково запишіть відвідуваність, оцініть місячні плани роботи над курсом і перевірте, чи у всіх виконані письмові вправи та проекти. Для визначення того, який відсоток завдань уже було опрацьовано, переглядайте підручники учасників групи відразу, як вони приходять на зустріч. Тоді на заповнення журналу вам не доведеться витратити більше, ніж 5–10 хвилин.

△ Обговорення

Ціль № 1	Допомогти присутнім чіткіше зрозуміти біблійний погляд на страждання	Час _____
----------	--	-----------

1. **Як би ви відповіли на запитання: «Якщо Бог є Богом справедливості та любові, то чому в світі так багато страждань?» (Вправа 1).**

Попросіть одного-двох учасників групи дати відповідь на це питання, а потім запитайте інших, чи хотіли б вони щось додати або сформулювати відповідь по-іншому. Простежте, щоб присутні згадали у відповіді про походження гріха.

2. **Розділіть групу на три менші групи та обговоріть розділ «Біблійні погляди на страждання».**

Дайте кожній підгрупі для обговорення одну з трьох тем, розглянутих у цьому розділі. Дискусія щодо матеріалу на цю тему має тривати 15 хвилин. Далі з кожної підгрупи одна особа має представити коротенький підсумок, у якому будуть згадані розглянуті питання. У вас мають бути наготові додаткові запитання, які слід ставити, якщо в присутніх виявиться нечітке розуміння або вони дійдуть хибних висновків.

Ціль № 2	Розглянути п'ять можливих причин, чому Бог допускає наші страждання і як ми можемо готуватися до них	Час ____
----------	--	----------

1. **Попросіть п'ятьох учасників групи назвати по одній з п'яти цілей страждань, які наводяться в цьому уроці, та дати коротке пояснення.**

Прослідкуйте, щоб усі чітко розуміли названі цілі.

2. **Попросіть присутніх навести приклади того, як Бог використовував страждання в їхньому житті.**

У Біблії містяться чіткі приклади до кожної з цих цілей, але зараз дуже доцільно допомогти учасникам групи побачити, як Бог працює в житті знайомих їм людей. Обов'язково поділіться прикладом зі свого життя також!

3. **Як ми можемо підготуватися до страждань?**

В уроці наводяться щонайменше два способи підготуватися до страждань (розділ III, А). Ми повинні наповнювати свій розум біблійним поглядом (а не брехнею сатани) та маємо вчитися правильно реагувати на страх. Страх є нормальною людською реакцією. Христос теж відчував страх, але Він ішов далі попри Свої страхи, вважаючи першорядним те, чого хотів від Нього Його Отець. Учасники групи можуть запропонувати й інші способи, але ви маєте стежити за тим, щоб вони були біблійно обґрунтовані.

Ціль № 3	На основі проекту розглянути нашу власну реакцію на страждання	Час ____
----------	--	----------

1. **Попросіть кількох присутніх поділитися тим, що вони написали.**

2. **Як ми можемо розвивати правильне ставлення до страждань?**

Наша реакція визначає, до чого приведуть страждання — до озлобленості чи до більшої духовної зрілості. Ключем до правильної реакції є відмова від того, що ми як християни вважаємо своїми правами. Наша позиція має характеризуватися словами «Бог мені нічого не винен». Це допоможе виробити в собі задоволення у будь-якій ситуації. Питання у тім, як нам розвинути в собі це ставлення вже зараз, до приходу страждань. Як нам триматися цього вислову «Бог нам нічого не винен», щоб бути готовими до страждань?

Ціль № 4	Заохотити до старанності та сумлінного виконання проектів	Час ____
----------	---	----------

Проект «Духовний щоденник»

Оскільки у вас вже була можливість поділитися, коли ви розглядали проект, використовуйте цей час для підзвітності і запитайте, наскільки старанними були учасники вашої групи, намагаючись щоденно проводити по годині у тихому спілкуванні з Богом. Ви дізнаєтеся про це з місячних планів учасників групи, але мета цього обговорення полягає в тому, щоб дати можливість поділитися одне з одним спільними труднощами в дотриманні пріоритетів і розповісти, як ці труднощі вдається долати.

Проект «Вивчення напам'ять»

Прочитайте усі разом Євреїв 11, а потім попросіть когось одного процитувати вірші 32–36 з пам'яті. Тим, хто виявив вірність у вивченні напам'ять, залишилось опрацювати лише ще один блок.

Проект уроку 6

Відтоді, як учасникам групи було запропоновано використовувати систему «8 × 8» у роботі над проектом «Вивчення напам'ять», минуло три тижні. Зараз прийшов час довідатися, хто з них розробив план, який, на їхню думку, буде здійснений для їхнього життя. Використайте цей час для того, щоб заохочувати учасників вашої групи зробити Боже Слово постійним джерелом, яке напувало б їх у житті.

△ Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Підсумуйте головні думки з вашого спільного обговорення на тему страждань. Це питання є завжди актуальним для всіх християн у всьому світі. Якщо ми не розуміємо, чому є страждання, нам буде вкрай важко жити переможним життям.

2. Підготовка до наступного семінару

- Розберіть урок 10. Зверніть увагу присутніх на те, що досі наша увага була зосереджена на внутрішньому житті, а тепер ми переходимо до розгляду того, як ми маємо діяти серед кола людей.
- Важкою частиною цього уроку буде проект. Розгляньте його всі разом, щоб учасники групи добре розуміли, що вони мають робити. Коротко поговоріть про те, що досконалої людини на роль партнера для підзвітності просто не існує. Крім того, людям може бути важко знайти час і можливості для регулярних зустрічей, але користь від таких зустрічей буде гідною нагородою для обох.

3. Молитва

Попросіть двох-трьох присутніх помолитися на тему страждань, щоб Бог через них прославлявся в нашому житті.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Після розмови про страждання ви матимете нове розуміння того, що відбувається в житті учасників вашої групи.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.

- Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Наскільки добре мені вдалося вчасно почати та закінчити зустріч?
 - Чи підтримую я з кимось стосунки підзвітності? Якщо ні, то чому?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром», щоб почати підготовку до наступного семінару.

Спільність у родині

С Е М І Н А Р

11

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 10. Прочитайте цілі семінару та питання для обговорення.
- Оцініть відомі вам потреби учасників вашої групи. Беручи за основу цю інформацію та розглянутий матеріал, запишіть, чого ви хочете досягти на цьому семінарі.
- Перегляньте журнал, де зазначено поступ учасників групи в роботі над проектами, та будьте готові попросити їх звітувати про свою роботу, якщо у цьому є потреба.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 11, щоб роздати в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Одним із ключових моментів цього уроку є єдність. Починаючи семінар, шукайте можливості для розбудови цього духа єдності та спільності. Можна сподіватися, що вам вдалося цього досягти за ці кілька тижнів, відколи почався курс, але якщо ви відчуваєте, що чогось бракує, починайте працювати над цим уже від самого початку зустрічі.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи виконані письмові справи та проекти. Запитайте в кожного з присутніх, який відсоток завдань у підручнику було виконано.

Ціль № 1	Визначити та обговорити характеристики справжньої християнської спільності, яка сприяє зростанню та єдності в Христовому Тілі	Час ____
-----------------	--	----------

1. Яким було розуміння спільності в ранній Церкві? Ви бачите у цьому щось для себе? Яке ваше визначення спільності? (Вправа 2).

Обговоріть разом з учасниками групи, які принципи спільності вони виявили. Не допускайте такого, щоб ця дискусія перетворилась на критику та засудження церкви, а радше спрямовуйте розмову на те, що кожен із нас має робити особисто для того, щоб серед нас виявлялися принципи, які діяли в ранній Церкві.

2. Поділіться своїми роздумами після дослідження Филип'ян 2:1–11. (Вправа 3).

Це час для серйозного особистого аналізу. Ви можете почати та розповісти про свої труднощі, які, можливо, виявляються в хибному ставленні або у нестачі турботи, — цим ви допоможете іншим зважитися на розповідь про себе.

3. Поділіться своїми прикладами того, як можуть виконуватися так звані «дії одне для одного» у вашій церкві. (Вправа 4).

Прогляньте перелік та перевірте, чи до кожного пункту було названо приклад і чи всі присутні висловилися хоча б один раз.

4. Як ви можете розвиватися як натхненник?

Ми всі отримували користь від підтримки та натхнення з боку інших людей, і ми самі маємо чинити так само. Для більшості з нас це не легко, але початком має стати наше абсолютне зобов'язання дбати про добро інших. Далі ми можемо працювати над розвитком навичок. Починати варто з уважного слухання. Ви зможете говорити слова підбадьорення, якщо навчитеся ставити правильні запитання і розповідати про свій досвід життя з Христом та ділитися своїм знанням Біблії для підтримки інших. Далі ми переходимо до вміння визначити, яка справа буде доброю, і зробити її. Присутні можуть називати ці пункти по-іншому, але обов'язково прослідкуйте за тим, щоб усі вони були розглянуті.

5. Розгляньте та обговоріть шість порад щодо навчання та напоумлення.

Під час розглядання цих пунктів поговоріть про те, що заважає нашому відповідальному ставленню і які небезпеки на нас чатують у разі, коли ми не братимемо на себе відповідальність.

1. Навчання та напоумлення має здійснюватися з глибокою турботою та любов'ю.
2. Навчання та напоумлення має бути особистим, а не привселюдним.
3. Навчання та напоумлення має бути неухильним.
4. Навчання та напоумлення має здійснюватися через чисті мотиви.
5. Навчання та напоумлення має здійснюватися з належною метою. (Якою є ця мета?)
6. Навчання та напоумлення має бути природним результатом діяльності тіла (церкви).

Ціль № 2	Дослідити необхідність усунення особистих і церковних конфліктів, а також застосування правильних методів для їхнього подолання	Час ____
-----------------	--	----------

1. Чи правда, що «час лікує розбіжності»? Чи це відхід від біблійної правди?

Це питання, яке має спонукати до роздумів, щоб почати обговорення.

2. **Незагоєний конфлікт** — це немов збудована над річкою хата, у якій поступово розмивається фундамент. Що ви робите, коли у вас виникають конфлікти з іншими християнами? Як ваша церква підходить до конфліктів між окремими людьми? Які можна запропонувати шляхи до покращення?

3. **Як щира та справжня спільність сприяє усуненню конфліктів?**

Якщо правдива спільність означає єдність, то люди однозначно будуть прагнути до усунення конфліктів між собою. Коли ж гору бере егоїзм або просто явний гріх, тоді конфлікт не може припинитися.

4. **Як слід усувати конфлікти у Тілі Христовому відповідно до Біблії?**

Перегляньте кроки, які потрібно здійснити. Важливо, щоб ми їх добре усвідомили та запам'ятали, щоб знати, як слід діяти у таких випадках, і не чинили навмання, ризикуючи заподіяти шкоду в Тілі Христовім.

5. **Чому дуже часто стається так, що конфлікти залишаються незагоєними?**

У цьому уроці подається кілька причин, серед яких названо й гріх з нашого боку. Важливо розуміти, як часто ми самі стаємо винуватцями затяжних конфліктів.

6. **Розкажіть про позитивну зміну у вашому житті, яка сталася завдяки вашому прагненню до примирення. (Вправа 8).**

Ціль № 3	Обговорити переваги та можливі труднощі в християнських стосунках, у яких реалізується підзвітність	Час ____
----------	---	----------

1. **Розкажіть про ту сферу, у якій завдяки регулярній підзвітності ви зараз відчуваєте зростання чи розвиток, або про те, що нового ви дізналися про себе. (Проект).**

Обов'язково слідкуйте за тим, щоб присутні ділилися своїм досвідом, а не теоретичними роздумами. Можливо, не всі учасники групи закінчили роботу над цим проектом. Проте серед них можуть бути й ті, хто встановив стосунки підзвітності та може поділитися чимось корисним.

2. **Чому варто прагнути до стосунків, у яких реалізується підзвітність? Яка в них цінність?**

Підзвітність дає чимало користі, але з іншими людьми важко бути чесним. Можливо, найбільша цінність якраз у тому й полягає, щоб допомогти нам навчитися чесності! Схоже, що серед християн не так багато таких, які готові звіритися іншій людині у своїх труднощах християнського життя. Це прикро, тому що труднощі трапляються у всіх. Наскільки ж легше їх долати, коли є можливість поділитися ними з іншими.

Ціль № 4	Звітування учасників групи про їхню роботу над проектами «Духовний щоденник» і «Вивчення напам'ять»	Час ____
----------	---	----------

Проект «Духовний щоденник»

Розділіть групу на дві частини та запропонуйте присутнім поділитися своїми труднощами, з якими вони стикаються при проведенні часу тихого спілкування, а також розповісти про те, чим цей час є корисним. Чи допомагає він їхньому духовному зростанню? Чи здається їм, що цей час наближає їх до Бога? Чи бачать вони якусь користь для свого щоденного життя?

Проект «Вивчення напам'ять»

Попросіть когось одного прочитати Євреїв 11 для всієї групи. Виберіть того, хто зміг би прочитати цей розділ виразно, з потрібними інтонаціями. Попросіть хоча б когось одного процитувати вірші 37–40 з пам'яті. Якщо хтось із учасників групи відстав у роботі над цим проектом, заохочуйте їх до того, щоб вони його таки довели до кінця. До закінчення курсу лишилося три тижні, за які вони можуть надолужити пропущене. Зазначте, чиї успіхи вам потрібно буде перевірити згодом.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Підкресліть, що ми маємо бути налаштованими на єдність, і за відсутності такої позиції між християнами руйнується спільність. Без єдності ми нічим не кращі за будь-яку світську організацію. А коли вона є, ми змінюємо світ для Христа. Це не означає, що ми погоджуємося в усьому, але при наших незгодах ми намагаємося подолати розбіжності та зберігаємо дух любові.

2. Підготовка до наступного семінару

- До початку наступного семінару учасники групи мають повністю опрацювати урок 11. Вони мають принести виконану роботу на наступну зустріч для обговорення та оцінювання.
- Коротко розкажіть про додаток «Ревізія духовних дарів». Така ревізія має проводитися для того, щоб учасники групи почали замислюватися про те, як вони можуть служити в церкві. Це не наукове дослідження, а радше спосіб спонукати їх до розмірковування, а тому його результати слід приймати відповідним чином.
- Разом розгляньте проект. Це дуже практичний проект, завдяки якому учасники будуть застосовувати вивчене на практиці. З огляду на це урок є не дуже довгим, щоб було достатньо часу для роботи над проектом.
- **Увага! Додаткове завдання!** Зверніться до уроку 12. Скажіть кілька слів про цей урок, який присвячений керуванню часом. Для підготовки до проекту учасники групи впродовж наступного тижня мають виконати першу частину цього проекту. Зокрема, вони мають вести щоденний облік використання свого часу. Їм не потрібно нічого читати з цього уроку чи виконувати будь-які інші завдання. Вони мають лише записувати тричі на день — уранці, в обід і ввечері, — як вони використовували свій час. За бажанням можна записувати частіше, наприклад щогодини, але облік часу має відбуватися не рідше, ніж тричі на день.

3. Молитва

Помоліться разом про єдність у церквах і між церквами, щоб ми могли бути у світі таким світлом, яким нас бажає бачити Христос.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте записувати свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.

- Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до закінчення роботи над проектами? Як я буду це робити?
 - Чи є ця група віддзеркаленням спільності, про яку йшлося в цьому уроці? Чому так або чому ні?
 - Чи достатньо було часу для розгляду матеріалу? Чи не намагаюся я змусити учасників групи до занадто швидкої роботи над курсом?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» та почніть готувати своє серце до наступного семінару.

Служіння своїм ближнім

СЕМІНАР

12

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 11. Обов'язково визначте, що буде найважливішим для цієї групи, і відповідно розплануйте час.
- Подбайте про те, щоб ви самі нещодавно здійснили три справи служіння, як подано в проекті. Це дасть вам можливість поділитися своїм досвідом з учасниками групи. Якщо нещодавно таких справ у вас не було, то надолужте це впродовж тижня. Дії промовистіші за слова.
- Переконайтеся, що у вас є достатньо копій уроку 12, щоб роздати в кінці цього семінару.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть двох присутніх розповісти про служіння церкви. Заохочуйте їх до того, щоб вони розповіли про нещодавні успіхи та про одну з проблем, з якими вони зараз стикаються. Помоліться всією групою за цих двох осіб.

△ Адміністративні моменти

Обов'язково зробіть усе необхідне, щоб у ваших записах у журналі про присутність учасників, їхню роботу у підручнику та виконання проектів був лад. Усі проекти слід завершити до наступного семінару, тому що в останньому уроці немає проекту, а останній семінар буде останньою святковою зустріччю, яка буде проведена з використанням уроку 13.

Ціль № 1	Розглянути місце служіння в нашому житті та користь, яку воно приносить	Час _____
-----------------	--	-----------

1. Поділіться своїми висновками з Ефесян 4:7–16. (Вправа 1).

Попросіть одного або двох присутніх зачитати ті підсумки, які записали вони, а потім запитайте в інших, чи хотіли б вони щось додати.

2. Поділіться результатами порівняння свого ставлення з Павловим. (Вправа 2).

Павло був людиною, цілковито відданою Христові. Мало хто з нас живе з такою самою ревністю чи відданістю, але питання полягає в тому, чи ми маємо так жити. Чи ми просто шукаємо собі виправдання, чому наше життя не таке, як у Павла?

3. Яку ви побачили користь для свого життя, коли старалися служити іншим заради Господа? (Вправа 3).

До кожної з чотирьох переваг обов'язково має бути наведений приклад. Намагайтеся зробити так, щоб кожен із присутніх назвав хоча б один приклад. Серед тих, хто багато трудиться, може бути схильність до домінування у розмові, тому ви маєте слідкувати за тим, щоб можливість висловитися була в усіх.

4. У чому серцевина служіння — мотивація до нього?

Хоча відповідь для нас і є очевидною, наші мотиви дуже швидко змінюються. Заохочуйте учасників групи до того, щоб вони завжди перевіряли себе, чому вони беруть участь у служінні. Хибні мотиви призведуть до розчарування та врешті-решт до неефективності.

Ціль № 2	Обговорити, яку підготовку для служіння має кожен із нас	Час _____
-----------------	---	-----------

Ви мусите вирішити, що саме з теми про дари Духа буде потрібно обговорювати з групою. Це обговорення не повинне стати часом суперечок та незгоди щодо різних дарів та їхнього точного значення. Не важливо, на якому рівні людина розуміє духовні дари. Важливий момент, відносно якого ми всі згодні, полягає в тому, що кожний християнин отримує від Духа щонайменше один дар. Ми хочемо лише того, щоб учасники групи розуміли, що вони мають особливе місце в церкві та що у них є можливість зробити свій внесок.

1. У чому різниця між природними талантами та духовними дарами?

Якщо підходити буквально, то різниця полягає в тому, що всі люди народжуються з природними талантами, а дари отримуються від Святого Духа в момент приходу до спасіння і, можливо, згодом, якщо Він бажає обдаровувати людину. Ми ж як християни маємо використовувати на Божу славу і таланти, і дари. Проте духовні дари дають нам особливі можливості для задоволення потреб у Христовому Тілі. Їхнє використання, так само як і талантів, може супроводжуватися надуживаннями. Крім того, їх, імовірно, можна розвивати так само, як і таланти. Без вжитку дар стає подібним до іржавого меча. Донести цю думку до групи можна й іншими прикладами та порівняннями.

2. Яке застосування може мати притча про таланти щодо наших духовних дарів? (Вправа 5).

Ми маємо дати Богові звіт за все, що Він нам дає, — багато чи мало. Навіть коли нам здається, що нам дано лише один духовний дар або що наш дар є неважливий, ми все одно зобов'язані його використовувати.

3. На вашу думку, який ви маєте духовний дар чи духовні дари? (Вправа 6).

Розділіть присутніх на дві підгрупи, у яких вони будуть ділитися своїми думками. Розмова має бути про те, що вони дізналися під час проведення духовної ревізії і яку користь побачили у дослідженні своїх духовних дарів. Якщо члени групи добре знайомі, вони можуть надихати і підбадьорювати одне одного, бачачи, який потенціал для служіння Богу є в інших людей.

Ціль № 3	Обговорити, як здійснювати служіння на практиці та надихати інших до нього	Час _____
----------	--	-----------

1. Які є основні категорії служіння християнам і якою має бути наша участь у них?

Легко відповісти, що йдеться про учнівство та спільність. Запитайте, наскільки це виявляється у їхній церковній громаді? Наскільки члени вашої групи розуміють, що вони мають активно долучатися до життя інших людей?

2. Як пов'язані між собою служіння милосердя та свідоцтво, коли йдеться про служіння невірющим?

Цілком очевидно, що люди, яким здається, що ви вбачаєте в них лише потенціал для розширення своєї громади, від вас відвертатимуться. Але як часто наше ставлення до людей є саме таким? Коли Христос дивився на людей, Він бачив цілу людину, хоча Його й турбували їхні душі.

3. Поділіться результатами служіння іншому християнину, невірющій людині та служіння милосердя. (Проект)

Подбайте про те, щоб у кожного учасника групи була можливість поділитися хоча б один раз. Можливо, цей проект ще не всі закінчили, і тому просить розповідати лише про те, що було зроблено у рамках роботи над ним, а не про інші справи, навіть якщо вони цілком відповідають темі цього обговорення. Цим ви не применшуєте їхні добрі вчинки, а намагаєтеся зосередити увагу на тому, що відбувається у їхньому житті зараз.

4. Чого ви навчилися під час цих служінь? Що виявилось важким? Чому? Чи було це вдячною справою? Чому?

5. Що церква робить для того, щоб допомагати людям служити іншим? Хто бере участь у служінні — кілька найкращих чи всі? Чи потрібно щось покращити?

Церква може мати різні програми служіння, милосердя або учнівства. Питання ж полягає у тім, чи всі члени церкви розуміють свою відповідальність за проведення такої роботи, чи це стає справою кількох людей, на яких лягає все. Учасники групи можуть почати з того, щоб брати з собою на служіння хоча б ще одну людину, яка могла б щось разом з ними робити. Обговоріть можливості.

Ціль № 4	Переглянути та обговорити проекти	Час _____
----------	-----------------------------------	-----------

У курсі залишилося всього два семінари. За потреби перегляньте або обговоріть проекти та спонукайте учасників групи до успішного завершення роботи над ними. Ще раз прочитайте разом Євреїв 11.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Підкресліть найважливіші моменти уроку та зробіть особливий наголос на тому, що різні види служіння потрібні не для того, щоб отримати більше заслуг перед Богом, а

для прославлення Його в нашому житті, оскільки це є нашою життєвою метою. Нагадайте учасникам групи, що вони у своєму прагненні служити Богові повинні завжди триматися цієї думки.

2. Підготовка до наступного семінару

- Готуючись до наступного семінару, учасники групи мають опрацювати урок 12. Прослідкуйте, щоб усі присутні знали, де і коли буде проходити наступний семінар.
- Проект складається з кількох етапів, які учасники групи мають виконати наступного тижня. Сам урок не має додаткових завдань з читання і є неважким. Головна увага на цілях зосереджена тому, що такі цілі є практичною можливістю застосувати те, що в курсі говорилося про Божі бажання для нашого життя. Таке розуміння має бути тлом, на якому вони будуть працювати над проектом. Уважно перегляньте кожен етап, щоб учасники групи добре розуміли, що вони мають робити. Якщо за минулий тиждень вони не виконали частину 1, то вони не зможуть вчасно закінчити цей проект.
- Нагадайте про необхідність довести до кінця всі проекти — особливо тим учасникам, які відстали через проведення згідно з розкладом проповідей або уроків.
- Наступного разу має бути іспит на основі матеріалу уроків 8–12. Їм варто ще раз повторити цілі кожного уроку та добре підготуватися.

3. Молитва

Помоліться про те, щоб ми могли мати таке саме ставлення до служіння, яке було в Павла.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте молитися за тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Наскільки мені вдалося розглянути цілі семінару? Чи не витратив я забагато часу на кілька з них, занедбавши при цьому інші?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
 - Чи є якісь ще досі не улагоджені адміністративні питання? Обов'язково регулярно переглядайте підручники та зошити учасників групи. Виявляйте пильність.
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» на початку наступного уроку та почніть готуватися до наступного семінару.

Використання часу

С Е М І Н А Р

13

I. Перед семінаром

- Повторіть урок 12. Обов'язково визначте, що буде найважливішим для цієї групи, і відповідно розплануйте час.
- Будьте готові поділитися особистими прикладами цілей з проекту. Можливо, це будуть не ті цілі, які ви записували, коли самі вивчали цей курс і виконували проект. Проаналізуйте свій стан та підготуйтеся відповідно.
- Сплануйте час так, щоб до початку семінару або після його закінчення мати можливість оцінити роботу кожного учасника групи над проектом «Духовний щоденник» на основі їхніх місячних планів.
- Підготуйте примірники іспиту для всієї групи.
- Крім того, у вас мають бути копії «Оцінки курсу» для кожного учасника, а також урок 13.
- Прочитайте вказівки до семінару 14. Це буде остання святкова зустріч, яка пройде не так, як зазвичай. Можливо, вам доведеться завчасно щось спланувати та підготувати.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть когось одного поділитися своїми особистими відкриттями про Бога, набутими за останній тиждень, та почніть зустріч молитвою.

△ Адміністративні моменти

Обов'язково зробіть усе необхідне, щоб у ваших записах у журналі про присутність учасників, їхню роботу у підручнику та виконання проектів був лад. До цього часу мають бути

закінчені всі проекти, включаючи проект «Духовний щоденник», який ви повинні вже оцінити. Якщо хтось із учасників групи мав поважні причини, через які проекти не були виконані вчасно, ви можете продовжити терміни виконання, але пам'ятайте, що ви не зможете поставити оцінку за курс та підписати свідоцтво, допоки не буде закінчена робота.

Обговорення

Ціль № 1	Визначити розуміння розглянутого в уроках 8–12	Час ____
-----------------	---	----------

Роздайте примірники іспиту, що охоплює цей матеріал. На роботу над іспитом відведіть 30 хвилин. Проінструктуйте учасників, щоб вони записували ті відповіді, які їм здаються найточнішими. По завершенні попросіть присутніх обмінятися роботами та поставити одне одному оцінки. Якщо є потреба, дайте відповіді на запитання. Обов'язково внесіть оцінки до журналу.

Ціль № 2	Оцінити та обговорити наше ставлення до роботи	Час ____
-----------------	---	----------

1. Яким є біблійний погляд на роботу? Чи можливо красти час так само, як фізичні речі (наприклад, олівець з роботи)?

Якщо вважаєте за потрібне, можете розглянути питання 1–5, щоб допомогти учасникам групи дати правильні відповіді. Оскільки час неможливо бачити, ми не завжди ставимося до нього як до цінного ресурсу або як до способу виявити свою вірність працевлаштуванню, не кажучи вже про Господа.

2. Які проблеми у своєму ставленні до роботи ви бачили у різні періоди свого життя? На вашу думку, що можна покращити зараз? (Вправа 1).

Можливо, присутні з більшою відкритістю розповідатимуть про минуле, ніж про теперішні свої труднощі, тому вам треба їх скеровувати, але без засудження та засоромлення.

3. Як ваше ставлення до роботи за місцем працевлаштування чи до будь-якої іншої впливало на можливості для свідчення або на його ефективність?

Будьте готові поділитися позитивним та негативним прикладом зі свого життя.

Ціль № 3	Обговорити місце пріоритетів і цілей у тому, як ми використовуємо час	Час ____
-----------------	--	----------

1. Звідки ми знаємо, якими є наші пріоритети?

Усі ми маємо певні пріоритети, навіть якщо ми цього не визнаємо чи не усвідомлюємо. І те, якими є ці пріоритети насправді, очевидне не для всіх. Наприклад, хтось може сказати, що для нього пріоритет — це мати роботу з доброю зарплатою. І можна подумати, що для цієї людини пріоритетом є робота, хоча для неї насправді першочерговою є сім'я та її належне забезпечення. Ми можемо визначити, якими насправді є наші пріоритети, якщо будемо спостерігати, на що ми витрачаємо час.

2. Що ви дізналися в цьому уроці про рівновагу обов'язків?

Цей розділ є важливий для того, щоб учасники вашої групи змогли побачити, що в нашому житті нерідко стається надмірний ухил в ту чи іншу сферу. Такий підхід дає трохи більше свободи, ніж просте складання переліку пріоритетів: № 1, № 2, № 3. Крім того, він чітко показує, як Бог має завжди бути в центрі, з якого бере початок все інше.

3. Як ми маємо застосувати головну загальну мету християнського життя — прославляти Бога, щоб вона стосувалася безпосередньо нашого власного життя? Які наші життєві цілі? (Проект, частина 2).

Тут учасники групи мають поділитися своїми життєвими цілями. Слід пам'ятати, що не всі наші життєві цілі є обов'язково духовними. Найімовірніше, учасники групи будуть ділитися своїми духовними цілями, і у християн такі цілі дійсно мають бути першорядними, але немає нічого гріховного в тому, щоб ставити собі інші цілі, зокрема щодо освіти, професії тощо. Варто також звернути увагу на те, що у тих випадках, коли їхні цілі стосуються інших людей, слід дбати не стільки про досягнення бажаного, скільки про свою належну роль у житті цих людей. Візьмемо, наприклад, бажання батьків, щоб їхні діти прийшли до спасіння та жили з Господом. Цілком очевидно, що це достойна ціль, але якщо розбити її на п'ятирічні та річні цілі, то стане очевидно, що вона зводиться до тих дій, які можуть лише сприяти її досягненню. Ми не можемо приймати особисті рішення за своїх дітей, але можемо впливати на них та скеровувати їх у правильному напрямку. Життєві цілі зазвичай формулюються доволі загальними словами, але вони мають величезний вплив на наші щоденні рішення.

4. Поділіться з іншими однією довготерміновою ціллю та зазначте, з якою життєвою ціллю вона пов'язана. (Проект, частина 3).

Ця частина зустрічі має бути розмовою, спрямованою на взаємну підтримку та підбадьорення. Ви, керуючи цією бесідою, маєте допомагати учасникам групи перетворювати висловлені думки на конкретні цілі.

5. Поділіться однією ціллю на рік. З якою довготерміновою ціллю вона пов'язана? Чи можна буде якимось чином оцінити, чи ви її досягли? Чи реалістична ця ціль? (Проект, частина 4).

Залежно від кількості учасників може бути доцільно розділити групу таким чином, щоб у підгрупах було щонайменше чотири особи. Подбайте про те, щоб усі присутні розуміли, що це обговорення потрібно для того, щоб легше було проаналізувати, чи є зазначені цілі реалістичними, чи можна буде згодом оцінити, наскільки вдалося їх досягти.

6. Попросіть учасників групи розповісти про те, чого вони навчилися під час проведення ревізії використання часу та складання тижневого розкладу. (Проект, частини 5, 6, 7).

Які ви знайшли сфери, де можна виявляти гнучкість? Чи були ви здивовані тим, на що йшла частина вашого часу? Як ви змінили свій розклад, щоб він краще узгоджувався з вашими цілями на цей рік? Як ці зміни віддзеркалюють ваші життєві цілі?

Учасники групи ще не мали можливості закінчити частину 7. Попросіть їх наступного тижня розповісти про свої результати партнерові з підзвітності, а вам представити короткий звіт, таким чином закінчивши цей проект.

Ціль № 4	Звітування учасників групи про їхню роботу над проектами (за потреби)	Час _____
-----------------	--	-----------

Якщо учасники групи мають процитувати вірші або прозвітувати про закінчення роботи над іншими проектами, то варто зараз приділити цьому час.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Нам важливо навчитися жити цілеспрямовано та використовувати ті можливості, які перед нами повстають. У житті постійно щось змінюється, але якщо ми залишимося

зосередженими на своїх пріоритетах, то побачимо у своєму житті рясні плоди. Яким ви хочете бачити своє життя, коли вам буде 80 років? Саме з такою думкою, з таким баченням можна до цього підходити. Ми часто не думаємо про старість, бо нам здається, що ми маємо ще багато часу. Але більшість із нас доживе до похилих літ. Що ми захочемо побачити, коли озирнемося назад?

2. Підготовка до наступного семінару

- До початку наступного семінару учасники групи мають повністю опрацювати урок 13. Він не містить проектів і додаткових завдань з читання. Головне в ньому — це особиста оцінка стану наших сердець, у кожного зокрема та загалом у церкви.
- Щоб цей курс відповідав Божим намірам для наших сердець і життя, до решти уроків був доданий урок 13 замість епілогу, метою якого є закінчення навчання з подякою та хвалою за ширину й довжину, глибину й вишину відчуті Христової любові, яка перевищує пізнання, та за наповнення всякою Божою повнотою (Ефесян 3:18–19). Цей урок є повноцінною частиною курсу і повинен бути виконаний, як і все інше в підручнику.
- Прочитайте вправу 6 разом з учасниками групи. У цьому уроці мало роботи, а головна увага зосереджена на проведенні половини дня в молитві. Кожен учасник групи має підготуватися до цього молитовного часу, завчасно прочитавши розділи I та II. Півдня може бути й у вечірній час, наприклад, з 19:00 до 23:00.
- Наступна зустріч буде останньою в курсі, тому вона має відбуватися святково, і на ній буде проведено останній семінар. Його потрібно проводити лише після того, як учасники групи проведуть півдня в молитві. Домовтесь про час та місце.
- Роздайте примірники «Оцінки курсу». Попросіть, щоб їх заповнили та принесли наступного тижня.

3. Молитва

Попросіть присутніх розділитися на пари та помолитися одне за одного, за поставлені цілі, особливо за те, щоб ці цілі були зосереджені на Богові та Його славі.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте записувати свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до закінчення роботи над проектами? Як я буду це робити?
 - Чи є ця група віддзеркаленням спільності, про яку йшлося в цьому уроці? Чому так або чому ні?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром» та почніть готувати своє серце до останнього семінару.

Посвячене християнське життя. Іспит 3

Ім'я _____ Дата _____ Оцінка _____/100

Частина 1 — Заповнити пропущені місця

1. Які є п'ять цілей страждань? (3 бали за кожну відповідь.)
 - а) Страждання будує _____
 - б) Страждання відточує _____
 - в) Страждання є виховним покаранням _____ .
 - г) Завдяки стражданням покращуються _____
 - д) Страждання поглиблюють _____
2. Назвіть шість із дванадцяти категорій дій, які ми зобов'язані робити одне для одного в Тілі Христовому. (3 бали за кожну відповідь.)
 - а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - г) _____
 - д) _____
 - е) _____
3. Перерахувати у правильному порядку чотири кроки для усунення конфліктів. (3 бали за кожну відповідь.)
 - а) _____
 - б) _____
 - в) _____
 - г) _____
4. Перерахувати три кроки з Матвія 18:15–17, які слід зробити у стосунках з нерозкаяним християнином. (3 бали за кожну відповідь.)
 - а) _____
 - б) _____

в) _____

5. Назвати дві категорії служіння іншим християнам. (4 бали за кожну відповідь.)

а) _____

б) _____

6. Назвіть два обов'язки християнина щодо невіруючих. (4 бали за кожну відповідь.)

а) _____

б) _____

Частина 2 — Дайте відповіді на питання

(5 балів за кожну відповідь)

1. Які дві причини не слабшати у «боротьбі», до якої нас покликав Бог, названо в Євреїв 12:1–4?

а) _____

б) _____

2. Яку реакцію на страждання можна усунути, якщо відступити від своїх прав, як це зробив Христос (Філіп'ян 2:3–11)?

3. Які є два способи підготуватися до страждань?

4. Що є для нас мотивацією в служінні?

5. Що було основною діяльністю людини до гріхопадіння?

Відповіді до іспиту 3

Частина 1 — Заповнити пропущені місця — загалом 70 балів

1. а) Страждання будує основу для благовістя та збудування.
б) Страждання відточує наш погляд і характер.
в) Страждання є виховним покаранням за неслухняність.
г) Завдяки стражданням покращуються наші стосунки з людьми.
д) Страждання поглиблюють нашу відданість Христові.
2. Будь-які шість із наведених нижче дванадцяти варіантів у будь-якій послідовності:
Члени один одному
Любіть один одного братньою любов'ю
Шануйте один одного
Будьте єдинодумні один з одним
Приймайте один одного
Навчайте один одного
Вітайте один одного
Служіть один одному
Носіть тягарі один одного
Терпіть один одного
Коріться один одному
Утішайте один одного
3. Ці пункти мають бути наведені в правильній послідовності. Якщо послідовність порушена, вирахуйте 4 бали.
а) Перевірити своє ставлення.
б) Підійти до людини наодинці.
в) Продовжувати виявляти любов до цієї людини і шукати шляхи служити їй та збудувати її.
г) Коли людина відмовляється змінитися, а проблема, яка виникла, може зашкодити цілій громаді у Христовому Тілі, тоді слід з молитвою зробити кроки, описані в Матвія 18:15–17.
4. Ці пункти мають бути наведені в правильній послідовності.
а) Взяти з собою іншого брата для розмови.
б) Поставити грішника перед цілою церквою.
в) Припинити його участь у спільності.
5. а) Учні́вство.
б) Спільність.
Відповідь: урок 11, розділ IV, А
6. а) Співчу́ття.
б) Свідче́ння.

Частина 2 — Дайте відповіді на питання — загалом 30 балів

1. а) Хмара свідків навколо нас (посилання на Євреїв 11).
б) Приклад Христових страждань.
Відповідь: урок 9, Питання 23.

2. Озлоблення.
Відповідь: урок 9, Питання 25 і далі.
3. Два способи, в які людина може підготуватися до страждань: а) насичувати свій розум біблійним розумінням дійсності, б) вчитися оцінювати страх та правильно реагувати на нього.
(Тут можуть бути різні відповіді. Прийнятною є будь-яка відповідь з добрим біблійним обґрунтуванням).
Відповідь: урок 9, розділ III, А.
4. Мотивацією є любов. У відповіді може бути згадане служіння, але обов'язково має бути названа любов.
Відповідь: урок 11, розділ II, А.
5. Праця, робота.
Відповідь: урок 12, розділ I, А.

Бали за іспит

Частина 1

Питання 1	3 бали за кожну відповідь	15 балів
Питання 2	3 бали за кожну відповідь	18 балів
Питання 3	3 бали за кожну відповідь	12 балів
Питання 4	3 бали за кожну відповідь	9 балів
Питання 5	4 бали за кожну відповідь	8 балів
Питання 6	4 бали за кожну відповідь	8 балів

Частина 2

Питання 1–5	5 балів за кожну відповідь	30 балів
-------------	----------------------------	----------

Всього: 100 балів

Посвячене християнське життя.

Оцінка курсу

Керівник групи: _____ Дата: _____

Допоможіть керівнику вашої групи добре підготуватися до проведення іншої такої групи, оцінивши його роботу в кількох сферах. Обведіть відповідну літеру:

В — Відмінно Д — Добре З — Задовільно П — Потрібні покращення

В	Д	З	П	Створював у групі атмосферу любові та прийняття
В	Д	З	П	Заохочував до участі в роботі групи
В	Д	З	П	Підтримував членів групи
В	Д	З	П	Готувався до проведення зустрічей групи
В	Д	З	П	Особисто брав участь у житті членів групи у час між семінарами
В	Д	З	П	Дбав про те, щоб усі якомога повніше розуміли представлений матеріал
В	Д	З	П	Виявляв чуйність до дій Святого Духа

Ваші відповіді на подані нижче запитання мають допомогти керівникові групи у розвитку його вмінь проводити зустрічі з іншими групами, які вивчатимуть цей курс у майбутньому. Дайте відповідь на наступні запитання.

1. Що ви найбільше цінуєте в керівнику вашої групи?

2. Що б ви запропонували керівнику вашої групи зробити в майбутньому під час проведення інших груп для покращення засвоєння матеріалу та кращої роботи групи?

3. Які види роботи виявилися для вас найбільш важливими та ґрунтовними під час зустрічей? Чому?

4. Які види роботи були для вас найменш важливими? Чому?

5. Якби ви могли обрати один вид спільної діяльності під час зустрічей групи (наприклад, молитва одне за одного, свідectва тощо), на який вам хотілось би відвести більше часу, то що саме ви обрали б? Чому?

На звороті можна записати додаткові коментарі та зауваження.

Підготовка до відродження

СЕМІНАР

14

I. Перед семінаром

- Проведіть півдня в молитві, дотримуючись вказівок із вправи 6.
- Перевірте усе, що вимагає додаткової підготовки до останньої зустрічі. Усе уважно перечитайте і внесіть, якщо потрібно, зміни. Цей останній семінар повинен стати міні-копією останньої вечери нашого Господа зі Своїми учнями.
- Цей семінар слід провести через кілька днів після того, як учасники групи проведуть півдня в молитві, щоб робота Святого Духа, ще свіжа всередині кожної людини, передалася всій вашій групі.

II. Під час семінару

Формат зустрічі буде не таким, як звичайно, тому що вона буде будуватися на спілкуванні. Матеріал уроку 13 не буде розглядатися так, як це відбувалося на попередніх семінарах. Учасники будуть лише ділитися індивідуально. Проте вам необхідно підтримувати ідею підготовки до відродження, коли ви будете спроваджувати учасників групи після закінчення цього курсу з новим серцем служити людям.

△Адміністративні моменти

Перевірте записи в журналі, щоб усе відповідало поточному стану. Якщо потрібно, перевірте виконання проектів. Присутність на цьому семінарі, так само як і виконання уроку 13, теж враховується, тому перевірте, хто що зробив. Зберіть заповнені копії оцінки курсу «Посвячене християнське життя», які ви роздали минулого разу, щоб проаналізувати їх пізніше.

Спільність

1. Почніть з легкої трапези.

Під час їди поговоріть про те, як Христос розділив останню вечерю зі Своїми учнями, і про ту радість, яку ми переживаємо у спільності з Ним. Зверніть увагу членів групи на підготовлені хліб і вино і прийміть їх разом на спогад про Нього.

2. Проведіть час у хвалі та подяці за те, що Господь зробив під час цього курсу.

Дайте присутнім можливість поділитися тим, що Бог здійснив у їхньому житті завдяки цьому курсу. Що їх надихало? Що потребувало додаткових зусиль? Що стало закликком до нових досягнень?

3. Час обговорення проведеного півдня в молитві.

Як Бог звертався до них? Що Він говорив їм про відродження у їхньому власному серці або в житті церкви?

4. Ми рекомендуємо, щоб керівник групи наслідував приклад Христа та омив ноги учасникам групи.

Можливо, цього не роблять у вашій деномінації. Проте тут на зустрічі це робиться не для встановлення такої практики, а лише з тим, щоб підкреслити Христову готовність служити і те, що основою наших дій має бути близькість з Ним. Така дія має біблійне підґрунтя, але тут вона подається як рекомендація, а остаточне рішення залишено на розсуд керівника.

5. Час для вдячних молитов.

Просимо цей час провести без прохань. Слід зосередитися на вдячності Богові за все, що Він здійснив.

6. Роздайте свідоцтва про закінчення курсу.

7. Заспівайте кілька вдячних пісень.

8. На завершення та розхід прочитайте Івана 15:1–17; 16:33.

III. Після семінару

1. До свого духовного щоденника внесіть останній перелік того, як ви далі будете молитися за членів цієї групи та за їхні церкви.
2. Відведіть певний час (можливо, усамотившись на півдня) на те, щоб оцінити своє проведення групи з курсу «Посвячене християнське життя». Оцініть поступ учасників групи, перегляньте ваші особисті записи, зроблені щодо різних семінарів, ваш особистий аналіз, який ви проводили в кінці кожного семінару. Що ви зміните у своєму підході до проведення цього курсу в майбутньому?
3. Обов'язково виконайте всі наведені вище пункти для особистого аналізу, перш ніж перейти до наступного кроку: розглянути відповіді членів групи в анкетах «Курс „Посвячене християнське життя“ — оцінка курсу». Підбийте підсумки та занотуйте, що ви маєте змінити під час проведення іншої малої групи, яка вивчатиме цей курс разом із вами.
4. Якщо Бог через ці заняття здійснив щось дуже важливе в житті тієї церкви, до якої належав хтось з учасників групи, то поділіться свідченням про це з цією громадою або з іншими церквами.

